

ČD

pro vás

12 / 2024 / ROČNÍK 16 / ZDARMA



**Radek
Kašpárek**

Pohyb mi zklidňuje hlavu

SPLŇTE SVÝM BLÍZKÝM CESTOVATELSKÉ SNY



Vánoční voucher Českých drah
udělá pod stromečkem radost.



Pojed'te s námi.
www.cd.cz/voucher



České dráhy
Moderně a spolehlivě

Editorial



Saky paky

Vážení čtenáři, milí spolucestující,

zkuste se aspoň na chvíli oprostít od předvánočního stresu. Sbalte si své nejnnutnější saky paky a vydejte se na výlet vlakem, pryč od běžných starostí a šedivého stereotypu. Pokud máte nostalgickou náladu, navštivte kamarády nebo spolužáky z dětství na druhé straně republiky. Pokud se chcete družít a zabránit třeba budoucím sporům o dědictví, domluvte si rodinný oběd s příbuznými. Ale třeba se podíváte do míst, kam chcete už 20 let, ale pořád to z neznámých důvodů, hlavně z pohodlnosti, odkládáte. V kufru si při balení nechte volné místo, abyste tam mohli přidávat drobnosti a zmaterializované pozoruhodnosti z cest. Já jsem se vydal z Prahy do východních Čech za zubařem na preventivní prohlídku, do Brna na adventní trhy (tam je ten sváteční shon kupodivu příjemně zředěný) a aktuálně plánuju cestu do Vratislavi. Díky novému vlaku Baltic express mi připadá Polsko i Balt nějak blíž. A vždycky mě lákala oblast Slezska, která dříve několik století patřila k českému státu. Pokud neradi přestupujete, stačí párkrát zmáčknout telefon, koupit jízdenku a místenku a za pár hodin jste třeba v Kladsku nebo ve Vratislavi. Ale varování na závěr: Nehleďte na množství nových fotek na sociálních sítích a přivezených suvenýrů člověk sám před sebou stejně neujede.

Petr Horálek
šéfredaktor

Příští číslo vyjde
3. 1. 2025

ČD
pro vás

magazín
společnosti
České dráhy
www.cdprovas.cz
cdprovas@cd.cz

Tištěný náklad
60 000 ks

Vydavatel
České dráhy, a.s.
IČ: 709 942 26

Datum a místo vydání
27. listopadu 2024, Praha

Redakce
ČD pro vás
Generální ředitelství ČD
nábřeží L. Svobody 1222
110 15 Praha 1

ISSN
1210-9142

Šéfredaktor
Petr Horálek

Redakční rada
Františka Haisl Vidnerová
Petra Kubíčková
Jakub Otava
Jiří Jeřeta
Petr Vondráček

Grafika, DTP a produkce
sevenart s.r.o.

Inzerce a předplatné
info@cdprovas.cz

Tisk
Walstead
Moraviapress s.r.o.

Vychází 12× ročně.

Registrováno
Ministerstvem kultury ČR
pod ev. č. E 6931.

Pro autory a soutěžící:
Informace o poskytování
a zpracování osobních
údajů a jejich ochraně
podle platné legislativy
GDPR najdete na
www.cdprovas.cz.

ČD České dráhy
Moderně a spolehlivě

55

6



4 **Novinky**

Kam se v letošním roce můžete vypravit na mikulášské jízdy?

6 **Vlakem na výlet**

I v prosinci mají některé zámky otevřeno. Nebo dáte přednost adventním trhům?

8 **Radek Kašpárek**

Z přísného kouče v kuchařské reality show se mění v empatického šéfa ve svých restauracích.

16 **Náchod**

Které atrakce čekají na turistu ve východočeském městě u polských hranic?

18 **Třetí princ**

Připomeňte si pohádku o prokletí diamantových skal s Libuší Šafránkovou a Pavlem Trávníčkem.

20 **Svatojanská cesta**

Prozkoumejte krajinu kolem Adršpašských skal a vydejte se až do Mirošovských stěn.

22 **Válka o rakouské dědictví**

Kdy a proč se Kladsko přesunulo z Královéhradecka do Pruska?

24 **Rodinné výlety**

Poznejte přes 500 betlémů v Třebechovicích pod Orebem.

26 **Kloubové lokomotivy**

Některá železniční vozidla jsou hodně unikátní a získala přezdívky po svých slavných konstruktérech.



26





22

33



8

Obsah

Prosinec 2024

33

ČD Restaurant

Ochutnejte nové zimní menu.
Ve vlacích se zahřejte polévkou,
kávou bez kofeinu nebo svařeným vínem.

34

Tarifní změny

S jízdním řádem 2025 se upravují
i podmínky přepravy ve vlacích
národního dopravce.

40

Vratislav

Vydejte se do jednoho z nejkrásnějších
polských měst, které kdysi bylo
vlastně české.

44

Polsko

Z Prahy až do Gdyně vyráží nový
Baltic express. Podívejte se, kam se
s ním můžete vydat.

55

Kulturní tipy

Jak dopadl dlouho očekávaný muzikál
Beetlejuice v Hudebním divadle Karlín?

60

Hadí laboratoř

Objevte skrytá tajemství za zdmi
hradu Hauenštejn.

62

Vánoční ryba

Zkuste si připravit štědrovečerního kapra
na netradiční způsob.



Za ČD Body máte slevu v hračkářství Bambule

Hračkářství Bambule nabízí za 60 ČD Bodů slevu 100 Kč. Tu můžete využít při nákupu nad 500 Kč. Najdete zde kvalitní hračky pro děti všech věkových kategorií a vybírat můžete z českých, ale i světových značek, jako jsou Lego, Mattel či Hasbro. Kromě 30 kamenných prodejen, které najdete po celé České republice, provozuje Bambule také vlastní e-shop.

www.bambule.cz



Vychutnejte si advent ve vlacích s Mikulášem

Vypravte se s dětmi na železnici za Mikulášem, čertem a andělem. První z mikulášských vlaků vyjedou už v sobotu 30. listopadu. Svězt se s nimi můžete na trati z Liberce do Křižan v čele s lokomotivou řady 310 zvanou Kafemlejnek, dále na trati Choceň – Vysoké Mýto – Litomyšl,

kde zvláštní vlak vytvoří Rosnička 464.202 s pěti Rybáky, nebo se s mikulášskou družinou svezte v okolí Prahy Čtyřkolákem 434.2186 či Brna legendárním Skaličkem 433.001.

V neděli 1. prosince se uskuteční parní jízdy na trati Letohrad – Dolní Lipka, kde pojede Rosnička 464.202



Značka České dráhy je letos nejdůvěryhodnější

České dráhy po roce opět uspěly a 7. listopadu zvítězily v anketě Nejdůvěryhodnější značka 2024, a to v kategorii Poskytovatel dopravních služeb. Společnost obhájila své loňské vítězství a celkově už v této anketě posbírala sedm cen. Zvítězila zatím v každém ročníku od roku 2018, kdy byla dopravní kategorie mezi nejdůvěryhodnějšími značkami zařazena. V rámci desátého ročníku hodnotilo 4 000 českých spotřebitelů téměř 900 značek nominovaných automaticky na základě prodeje.



50.

RegioFox

převzaly České dráhy
od polského výrobce
PESA Bydgoszcz.
Jubilejní Liška
s číslem 847.043
je určena pro provoz
v Královéhradeckém
kraji.



Vítejte v první třídě s hodinkami Prim Automatic

České dráhy vám přináší unikátní limitovanou edici 68 kusů hodinek Prim Automatic. Pokud si je koupíte na ČD Fanshopu, získáte k nim i roční doplatek do 1. vozové třídy, který si nahrajete na In Kartu. Luxusní hodinky Prim Automatic mohou být ideálním dárkem pod stromeček.

www.cd.cz/fanshop



s osmi Rybáky a také vás čeká akce Párou Posázavím s Mikulášem. Na sobotu 7. prosince je připraven mikulášský vlak jedoucí po naší nejstarší elektrifikované trati z Tábora do Bechyně a zpět, přičemž vlak bude tvořen historickou lokomotivou Bobinkou a dvěma vozy Bnp.

V sobotu 7. prosince se můžete vydat také do Lužné u Rakovníka, kde se chystá Mikuláš se Všudybylkou 354.195 a vagonu Bai, nebo do Valašského Meziříčí s Velkým bejčkem 423.041 a šesti Rybáky. Mikulášské jízdy uzavře v neděli 8. prosince parní vlak na trase Olomouc – Zábřeh a zpět či Olomouc – Přerov a zpět. Speciální historický vlak potáhne lokomotiva Rosnička.

www.cdnostalgie.cz

pont to go

Prosincový tip z PONT to go

Kouzlo Vánoc už dorazilo i do PONT to go. V prosinci jsme pro Vás na vybraných nádražích připravili novou sezonní specialitu – perníkové latte!



Přijďte si vychutnat tuto lahodnou kombinaci krémové kávy s jemným nádechem perníkového koření, která vás zahřeje a navodí kouzelnou adventní náladu. Tu pravou vánoční atmosféru vám přejí Pohodlné Obchody Na Trase!

www.ponty.cz



Tipy najdete v aplikaci Vlakem na výlet

Vánoce nejsou jen o dárcích

Vzpomínky na společné zážitky vydrží mnohem déle než jakýkoli dárek a období kolem Vánoc je ideální na výpravy s rodinou a přáteli. Zaručené tipy najdete v aplikaci Vlakem na výlet.

V Litomyšli jako za časů císaře pána

Chcete poznat, jak slavili Vánoce šlechtici? Pak se vypravte na zámek Litomyšl. Během prohlídky interiérů se přenesete i na vánoční dvůr císaře Františka Josefa I. S průvodcem si projdete první patro zámku a v přízemí zavítáte do nově zrekonstruované a slavnostně vyzdobené zámecké kuchyně. O víkendu 21. a 22. prosince v ní dokonce můžete ochutnat vánoční dobroty.



Nejbližší stanice:
Litomyšl



Střední Čechy



Za sněhem na hranici České Sibiře

Toužíte-li po výletu plném kultury, přírody, a především sněhu, zajedte si v zimě do Vlašimi. Historické městečko totiž leží na hranici České Sibiře, oblasti známé pro své drsné klimatické podmínky a bohaté sněhové srážky. Z nádraží nejdříve zamířte přes vrchol Na Spravedlnosti k vlašimské Loretě. Zpátky do Vlašimi se vraťte přes Jinošovské údolí. V západní části města nezapomeňte navštívit celoročně otevřený zámecký park a Muzeum Podblanicka.



Nejbližší stanice:
Vlašim



Rozsvícená Afrika v pražské Troji

Večer stojíte v Praze za prohlídku nejen působivě nasvícené památky. K hlavním atrakcím, kterými láká metropole k návštěvě tuto zimní sezonu, patří Světelná zoo. Na sto lampionů zpodobňujících africká zvířata a rostliny zdobí dolní část areálu pražské zoologické zahrady. Nechybějí interaktivní projekce nebo 70 metrů dlouhý světelný tunel. Zvěčnit se můžete u speciálních fotopointů. Unikátní večerní výstavu si můžete přijet prohlédnout do 16. února 2025.



Nejbližší stanice:
Praha-Holešovice





V Krakově nevynechejte betlémy

Tak jako každý rok i letos se v polském Krakově konají adventní trhy na hlavním náměstí (Rynek Główny), a to až do 1. ledna. V bezmála stovce stánků najdete vánoční zboží a lákavé občerstvení. Probíhá tu i soutěž o nejkrásnější krakovský betlém. Tradice místních betlémů sahá do 19. století, kdy byl vytvořen speciální cech výrobců jeslíček.



Nejbližší stanice:
Kraków Główny

Evropské hlavní město Vánoc? Přece Brno!

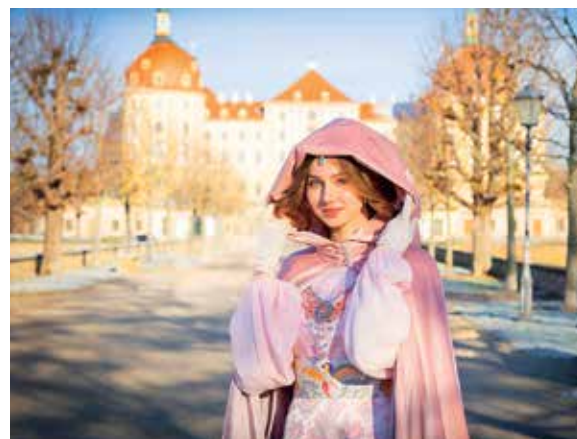
Vánoční trhy v Brně patří k těm nejhezčím. Evropská komise dokonce pro rok 2024 zvolila moravskou metropoli vánočním městem Evropy. Přijďte se podívat, jak městu sluší advent. Trhy najdete na náměstí Svobody, Zelném trhu, Dominikánském náměstí nebo na Moravském náměstí, kde objevíte i vyhlídkové kolo a kluziště.



Nejbližší stanice:
Brno hl. n.

Za každý výlet
získáte

ČD Body



Popelka se vrátila do Moritzburgu

Oblíbený film Tři oříšky pro Popelku se natáčel také na zámku Moritzburg v Sasku. Do 2. března 2025 je v něm opět k vidění každoroční zimní výstava věnovaná této legendární pohádce. K exponátům patří i originální filmové rekvizity.



Nejbližší stanice:
Moritzburg / Dresden-Neustadt



Radek Kašpárek

Vařím to, co mi chutná a co mě baví

O čem jiném si povídat s uznávaným šéfkuchařem a vášnivým milovníkem gastronomie než o jídle. Radka Kašpárka pravděpodobně znáte jako nekompromisního kouče z kuchařské reality show Hell's Kitchen, ve skutečnosti je to ale empatický a dobrosrdečný šéf.

Text: Eva Fraňková

Sešli jsme se ve vaší restauraci 420, která slaví první výročí. Jak hektický byl pro vás uplynulý rok?

Restauraci jsme otvírali 15. prosince 2023, dva měsíce před otevřením už ale probíhaly intenzivní přípravy, kdy jsme vařili jídla, trénovali servis a dávali si zatěžkávací večery, abychom nic nepodcenili. Začátek byl opravdu těžký, měli jsme od prvního dne narváno. Tým lidí tady byl nový, ale všichni se s tím poprali excelentně. Na jaře a v létě návštěvnost trochu klesla, ale teď je restaurace v takové kondici, jakou jsme si představovali. Víkendy tu jsou pravidelně narvané k prasknutí. Takže já jsem spokojený, stejně jako manažer restaurace i naši tři investoři.



Očima autorky

Radek Kašpárek mě před rozhovorem pozval do své restaurace 420, která se nachází naproti pražskému orloji. Už samotné posezení v historických prostorách je zážitek. Když mi pak příjemní číšníci přinesli marinovaného sivena, pečeného candáta s omáčkou se slávkami a kořenovou zeleninou a jako dezert nadýchaný koblížek s krémem a ovocným přelivem, měla jsem pocit, že jsem v sedmém nebi. S Radkem jsme si pak povídali u kávy. Už dlouho jsem nemluvila s někým, kdo je tak zapálený do své práce.

Lidé v gastronomii často tvrdí, že je téměř nemožné sehnat kvalitní personál.

Vám se to daří?

Každý týden mi chodí životopisy lidí, kteří u nás chtějí pracovat. Samozřejmě, když potřebujeme, podáme inzerát. Díky mému mediálnímu obrazu a dosavadním úspěchům mám ale to štěstí, že se k nám hlásí lidé, kteří jsou zapálení do svého oboru. Musím tedy zaklepat, že nouzi o kvalitní lidi nemáme. Problém je však sehnat kvalitního řezníka a pekaře. To jsou učební obory, které u nás téměř vymizely. Lidé v těchto oborech stárnou a nová generace nepříchází. V našem obchodě v suterénu restaurace zaměstnávám čtyři řezníky a dva pekaře a skutečně si je hýčkám.

Zaujalo mě, že používáte třeba kďoule, kotrč, kapři mlíčí. Netradiční ingredience jsou vaší zásluhou?

To jsou všechno suroviny, které mám rád. Menu nesestavuji podle toho, co by mohlo chutnat lidem, ale vařím to, co bude chutnat a bavit mě. Proto jsou na menu suroviny, které mnoho lidí nezná, ale mně jsou blízké. Nikdy nesmí chybět třeba morek a pažitka. Na ně nedám dopustit.

Jsou Češi masový národ?

Stoprocentně. I když tu byl v posledních letech boom veganských podniků, já osobně se motám kolem lidí, kteří milují dobré jídlo a maso. Troufnu si říct, že Češi si obecně dají k obědu radši kachnu než tofu. Já vegetariánskou kuchyni respektuji, ale nevařím ji. Vegetariáni si ale u nás také vyberou, děláme třeba kynutý knedlík plněný uzenou brynzou, který velmi připomíná bramborový knedlík plněný uzeným masem.

Mnoho kuchařů vypráví, že se k vaření dostali přes babičku, které se motali pod rukama. Byl to i váš případ?

Určitě, pomáhal jsem v kuchyni buď babičce, nebo mamince, když pekla třeba vánoční cukroví. V osmé třídě jsem se pak měl rozhodnout, na jaký učební obor půjdu. V úvahu připadal buď automechanik, nebo kuchař. Pocházím z rodiny, kde se vždycky dobře jedlo, kde nebyla nouze o maso, už proto, že můj děda byl řezník.

Radek Kašpárek s Markem Kominkem (vlevo), šéfkuchařem restaurace 420, a Miroslavem Noskem (vpravo), manažerem a spolujednatel restaurací 420 a Field



Při vaření používá i kaviár, raky, kedlubny nebo žluté víno (Vin Jaune).



Restaurace 420

V pořadu Hell's Kitchen



Jako porotce v soutěži MasterChef Česko

V roce 2016 získala vaše restaurace Field michelinskou hvězdu. Pětkrát se vám ji podařilo obhájit. Co je náročnější – získat tohle nejvyšší kulinářské ocenění, nebo si ho udržet?

Obhajoba je těžší. Po otevření restaurace Field byl můj sen objevit se v michelinském průvodci do pěti let. Nevěřil jsem ale, že bych hvězdu skutečně mohl získat, považoval jsem se za takového outsidersa. Tehdy jsem měl velké problémy se sebevědomím a dodnes mám na sebe asi přehnané požadavky. Abych neusnul na vavřínech, musím se neustále bičovat k lepším výkonům. Je to můj hnací motor a věřím, že tím inspiрую i můj tým. Mířit pořád výš – to je klíč k tomu udržet si michelinskou hvězdu.

Máte brutální pracovní tempo, ve svých restauracích jste každý den. Myslíte, že by se bez vás provoz neobešel?

Šéf a majitel musí být ve své restauraci, bez něj by to nešlo. Neříkám, že si nemůžu vzít volno, pravidelně se snažím brát si volné víkendy, protože mám celkem čtyři děti, kterým se chci věnovat. Někdy to ale jinak nejde. Třeba minulý víkend jsme měli opravdu natískáno, tak jsem se v sobotu v půl dvanácté postavil na výdej jídel a v sedm večer jsem si celý zpocený řekl o vystřídání.

Jak se snažíte odpočívat, aby vás to celé nesešlo?

Chodím čtyřikrát týdně cvičit, což mi pomáhá, abych se z toho nezbláznil. Sice musím kvůli tréninku vstávat ve 4:55 a někdy se mi stane, že zaspím, ale snažím se to dodržovat. Cvičím i kvůli tomu, že jsem měl dušnost a dělalo mi problém zavázat si tkaničky u bot. Už jsem zhubl 20 kilo a stále hubnu, ale váha pro mě není zatím tak důležitá. Mnohem důležitější je, že mi pohyb zklidňuje hlavu, mám větší drive a jen tak se z něčeho nesložím. Opravdu mě to mentálně strašně posunulo, takže u cvičení v posilovně chci určitě zůstat.

Kolik hodin denně pracujete?

Nikdy ne méně než 12 hodin. Většinou začínám po tréninku v osm ráno a končím kolem deváté večer. Pak už si jen obejdu hosty, loučím se s týmem a vytrácím se.

Radek Kašpárek

Patří mezi největší celebrity naší gastronomie.

V roce 2014 se stal šéfkuchařem a zároveň jedním z majitelů prestižní restaurace Field, která na jaře 2016 získala michelinskou hvězdu a pětkrát ji obhájila. Dnes navíc vede restauraci 420 na pražském Staroměstském náměstí. Od roku 2019 je jedním z porotců televizní soutěže MasterChef Česko a letos se stal moderátorem reality show Hell's Kitchen na TV Nova.



420 jako název restaurace

odkazuje
na mezinárodní
telefonní předvolbu
České republiky.

V minulosti jste měl kvůli práci zdravotní problémy. Dá se tomu v téhle branži vůbec předejít?

To je těžké. Gastronomie je nádherné řemeslo, ale bohužel bere zdraví. Ve světě bylo spoustu špičkových šéfkuchařů i kritiků, kteří jídlu opravdu rozuměli, ale nedopadli dobře. Podepsal se na nich alkohol, drogy, stres a šílené pracovní tempo, až si sáhli na život. Myslím, že diváci to mají možnost vidět i díky reality show Hell's Kitchen, kterou moderuju.

Když zmiňujete pořad Hell's Kitchen, jste přísný šéf také mimo kamery?

Nejsem, v televizi jde o určitou roli, které se držím. Musím být tak přísný, jak si to žádá formát pořadu. Na druhou stranu tam neuvidíte nic hraného, stres a dril soutěživých jsou opravdové. Samozřejmě se je snažím dostat pod tlak. U mě v kuchyni na své podřízené neřvu, oni přesně vědí, co mají dělat. Na slzy a vypjaté emoce tak nedochází, ale občas si kuchaři zanádivají. To když končí třeba ve dvě ráno a v osm už mají zase nástup. Ráno ale přijdou do práce zase s dobrou náladou, protože je to baví a chtějí tu pracovat.

Srovnávají vás lidé často s britským šéfkuchařem Gordonem Ramsayem?

To víte, že ano, ale nevím proč. Jsem úplně jiný než on. Na některé díly s ním se mi nedívalo dobře, on je skutečně ostrý. Já, když třeba vidím, že kuchař nezvládá večerní výdej jídla, buď ho z kuchyně vyhodím, nebo si ho vezmu stranou a snažím se ho namotivovat, aby se ještě chytl. Gordon ho jde rovnou dorazit. Na to já nemám srdce.

Proč si myslíte, že jsou kuchařské reality show tak oblíbené?

Když se budu bavit konkrétně o Hell's Kitchen, řekl bych, že lidem se líbí pohled do zákulisí kuchyně. Ukazujeme jim, jak to v provozu špičkové restaurace skutečně chodí a že to není žádný med.

Může se stát i amatérský kuchař profesionálem v prestižní restauraci? Nebo je potřeba mít výuční list a praxi?

Osobně jsem zaměstnal v restauraci i kluky, kteří nebyli vyučeni v oboru. Jeden byl inženýr ekonomie, ten druhý architekt. Vaření je ale natolik bavilo a pohltilo, že se dali na dráhu kuchaře, a to je podle mě strašně důležité. Pokud vidím, že má člověk talent a je nadšený pro práci, je to pro mě předpoklad, abych ho přijmul. A vezmu ho dokonce raději než staršího kuchaře, který už se nehodlá rozvíjet a je tou gastronomií tak nějak zkažený a zapšklý. To raději novou, mladou krev.

Jak se těšíte na Vánoce?

Miluju svátky. I když bylo období, kdy jsem si přál, aby byly Vánoce rychle za mnou – to když jsem se rozváděl a u stromečku mi strašně chyběly děti. Už je to ale za mnou, mám novou rodinu a svoje holky si k nám beru 26. prosince. Nepotřebuju dárky, spíš jsem typ, který by utratil všechny peníze za dárky pro svoje blízké. Mně osobně stačí trpaslík. Letos jsme si navíc koupili jeden velký dárek, a to rodinný dům v Průhoních. Těším se, až ho celý ozdobíme světýlky.

Bez jakého pokrmu si neumíte Vánoce představit?

Bez kapra. V tomhle jsem konzervativní typ, takže u nás doma se dělá klasický smažený kapr. K tomu rybí polévka, kterou jsme jedli odmalička, a samozřejmě bramborový salát. Připravuju dvě verze, jednu bez kořenové zeleniny pro dvě z mých dětí. Kromě rybí polévky vařím ještě vývar s knedlíčky. ■



Nadační fond Skupiny ČD
ŽELEZNICE SRDCEM

Pomoc železničářům v nesnázích

Na trati života se může vždy objevit překážka.
Nadační fond ŽELEZNICE SRDCEM pomáhá
železničářům a jejich rodinám k návratu
do běžných kolejí.

www.zeleznicesrdcem.cz

Přispějte společně s námi
na transparentní účet
2402887002/5500



QR Platba

Pro načtení QR kódu použijte
aplikaci mobilního bankovníctví.



Království železnic
je partnerem Nadačního fondu
ŽELEZNICE SRDCEM.



ČD Fanshop

Jedinečné dárkové předměty
nejen pro milovníky vlaků

- oblečení pro malé i velké
- železniční modely a hračky
- maličkosti pro radost

TIP NA VÁNOČNÍ DÁREK



Potěšte sebe a své blízké.
www.cd.cz/fanshop



České dráhy
Moderně a spolehlivě



Prosincová procházka po městě Náchodě

Náchod je město, které se pyšní mnoha známými rodáky a jako takové se objevilo v řadě literárních či filmových děl. Zdejší genius loci vás pohltí a pohled na zámek nad městem se vám zaryje hluboko do paměti – i když se pro jeho návštěvu rozhodnete v zimě.

Text: Simona Smithová



Rytíř Hron z rodu Načeradců zde roku 1254 zbudoval na ochranu zemské stezky z Prahy do Polska hrad. V průběhu let byl opevněn a přestavěn, mezi jeho majitele patřil Jan Lucemburský, Jiří z Poděbrad, rod Smiřických, Piccolominiů či Kuronských. Po třicetileté válce přes Náchod prchali protestantští exulanti do Kladska a dál do ciziny. Největší rozmach města byl spojen s rozvojem textilního průmyslu.





Slavní rodáci

Sbírkový fond Muzea Náchodska má historicko-vlastivědný charakter. Uvidíte zde malovaný nábytek, hodiny, porcelán, textil či mince. Expozici Dějiny Náchoda a Náchodska najdete v Broučkově domě. Mapuje historii osídlení od pravěku po současnost a seznamuje s rituály pravěkých lidí, principy zakládání středověkých měst a hradů či se starostmi každodenního života v 17. a 18. století. Nechybí osobní předměty kněžny Zaháňské nebo informace o vojenské historii či textilním průmyslu. Muzeum má výstavní síň, v níž vystavují svou tvorbu převážně náchodské spolky či umělci.

Osobnímu i profesnímu životu náchodských rodáků Josefa Škvoreckého a Jana Letzela se věnují ve Spolkovém domě. Uvidíte kopii Škvoreckého torontské pracovny či fragmenty z Letzelova Atomového domu z japonské Hirošimy. V audiovizuální místnosti zhlédnete tematické dokumenty o obou tvůrcích.

Moderní umění

V Galerii výtvarného umění v Náchodě si do 2. února 2025 projdete dvě výstavy. Ve Vnitřních rytmech pracují autoři s abstrakcí, geometrií a prostorem. Karolína Šrámková a její Chvála vody zase vychází z autorčiných cest po Islandu, ze zájmu o přírodní jevy či z osobního uchopení přírodních cyklů.

Kulturní advent

Předvánoční náladu umocní návštěva státního zámku Náchod – od 30. listopadu zažijete každý víkend knížecí Vánoce. Adventní čas zahájí rozsvícení vánočního stromu a Adventní koncert v Městském divadle Dr. J. Čížka (1. prosince), kde

vystoupí Světlana Nálepková, Hana Křížková a další. Andělská pošta s dopisy Ježíškovi prolétne městem 8. prosince a vánoční náladu načerpáte 19. prosince v kostele sv. Vavřince s Bárrou Kodetovou. Novoroční ohňostroj bude 1. ledna 2025 v 18 hodin.

Do pevností i kaváren

S aplikací Vlakem na výlet prozkoumáte pozůstatky československého opevnění z první republiky. Vybrané objekty jsou veřejnosti – po dohodě předem – přístupné. Za příliš mrazivého počasí zůstaňte ve městě, projděte si centrum, ohřejte se u belgických vafelí ve Waffle Cafe a sbírejte přitom ČD Body. Užijte si hezkou procházku a výlet městem. □



Vlakem do Náchoda

Náchod leží na tratích z Chocně a ze Starkoče do Broumova. Z Chocně jste v cíli za hodinu, ze Starkoče za 15 minut. Z Prahy můžete využít dálkový vlak přes Hradec Králové nebo přes Pardubice a dál regionální spoj. Z Brna nebo Olomouce se vám vyplatí přestup v Chocni. Nejlepší spojení najdete na www.cd.cz nebo v aplikaci **Můj vlak**.

Kalendář akcí

1. prosince

Městské divadlo

Dr. J. Čížka

Adventní koncert

Užijte si sváteční atmosféru a přispějte na Městské středisko sociálních služeb Marie a Stacionář Cesta Náchod.

8. prosince

Masarykovo náměstí

Andělská pošta a Andělé na chůdách

Napište dopis Ježíškovi a užijte si odpoledne plné vánoční atmosféry.

14. prosince

Malé lázně

Vánoce v Malých lázních

Po celý den budou probíhat vánoční dílny, minijarmark, jízdy s koňským povozem či vytrubování u vánočního stromu. Vstupné je zdarma.

68%
ČSFD

65%
IMDb



Třetí princ

Pohádka o prokletí diamantových skal měla televizní premiéru na Štědrý večer 1984, přesně deset let po Třech oříškách pro popelku. V hlavních rolích se sice objevili stejní herci, ale děti dostaly pod stromeček místo rozverné komedie psychedelický thriller.

Text: Petr Horálek



Československo, 1982

Premiéra 1983

85 minut

Režie:

Antonín Moskalyk

Scénář:

Ota Hofman,

Antonín Moskalyk

Hrají:

Libuše Šafránková,

Pavel Trávníček,

Luděk Munzar,

Jana Hlaváčová,

Zora Jandová,

Jiří Bartoška

Kdo je bohatší? Ten, kdo má truhlu plnou diamantů, nebo ten, komu běhá po okolí kupa vlastních dětí? Nebo snad ten, kdo je zamilovaný? Příběh na motivy Karla Jaromíra Erbena sice vykazuje temné rysy, přesto končí – typicky česky – šťastně.

Tříletí princové

Král a královna ze Země Iva (Luděk Munzar a Jana Hlaváčová) přišli o syna Jindřicha, který se bezhlavě vydal do světa za přeludem krásné princezny, aby se už nikdy nevrátil. Oba se dlouho trápí, než jim začínající provazochodkyně z kočovné tlupy komediantů (Lucie Zedníčková) prozradí bizarní

rituál, jak znovu otěhotnět. Stačí správně naložit s masem a kostmi jediné vylovené ryby...

A opravdu se pak královně narodí dva synové – dvojčata. Každým rokem zestárnou o sedm let a spolu s nimi i jejich koně a psi. Za tři roky jsou už Jaromír a Jaroslav (dvaatřicetiletý Pavel Trávníček) dospělí a mají si hledat nevěsty. Zatímco Jaroslav pokukuje po všech holkách v okolí, fyzicky méně zdatný Jaromír ztratí hlavu pro krásku z tajemného obrazu.

Princezna beze jména

Zamilovaný princ si vynutí odjezd do světa a doputuje do země, kde všichni muži v produktivním věku hledají diamanty a vládnoucí princezna

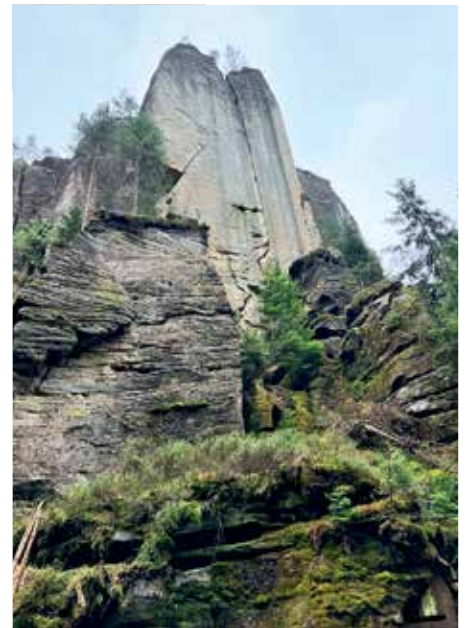


Pískovna v Adršpašských skalách

„ Tvůj první bratr,
srdce moje, je
krásný jako ty.
Jen ještě žije.



Velký
vodopád



Skalní útvar Hlásky

(devětadvacetiletá Libuše Šafránková) Milena zatajuje své dvojče žijící ve skalách. Tato sestra, které filmaři odmítli dát jméno, likviduje všechny nápadníky, kteří musí plnit tři úkoly – uhlídat stádo ovcí, stádo koní a vyhrát závod ve skalách. Jaromír nezvládne už první z nich, když se nechá omámit třpytem kamenů a promění se v energii s tlukoucím srdcem.

Jaroslav pozná podle zrezivělého meče, který si s bratrem vyměnil, že se stalo něco zlého. Vydá se rovněž do světa, u obchodníka s otroky (Lubomír Kostelka) nakoupí cenné informace a před Milenou zatajuje svou totožnost. Bezstarostně relaxuje se služkou Týnou (Zora Jandová) a navrhuje pozemkovou reformu. Při závěrečném závodu do hor princezny švindlují a Jaroslav dojede do nevyznačeného cíle beze svědků těsně druhý, přesto skály propustí ze svého zajetí Jaromíra i ztraceného

Jindřicha (mlčící Jiří Bartoška). A konají se svatby. Jenom třetí princ – Jaroslav – dává přednost promiskuitnímu staromládenectví.

Diamantové hory

Kdo by v pohádce nepoznal Adršpašské skály? Jen asi 200 metrů od nádraží se nachází překrásná Pískovna. Zde potkali oba princové kupeckou karavanu i tajemnou princeznu ze skal. Na jejím běhu čekalo na oba bratry občerstvení na přivítanou a probíhal tu i závod ze třetího úkolu. Pokud se vydáte po turistických stezkách, dojdete k Velkému vodopádu, kde rovněž vzniklo několik dechberoucích scén. Do záběru se dostalo mnoho skalních útvarů včetně Hlásky. Ale při výletu jich objevíte určitě víc. A po filmařích se tu prý stále dají najít na zemi diamanty – i když jsou to jen barevná sklíčka. □

Kde se točila Země Iva

Po celý rok lze navštívit překrásný Průhonický park hned za Prahou. Zdejší zámek je sice veřejnosti nepřístupný, ale konají se tu výstavy a svatby. Alternativou je velmi známý hrad Kost, který se nachází na samotné hranici Královéhradeckého kraje nedaleko železniční zastávky Libošovice. Ten ale otevírá až v dubnu.

Do Mirošovských stěn po Svatojakubské cestě

Od železniční stanice v Adršpachu míří hlavní proud návštěvníků většinou k jihu, kde začíná světoznámý labyrint pískovcového skalního města.

My tentokrát obrátíme své kroky provokativně na sever.

Ovšem i tam si užijeme divokou romantiku.

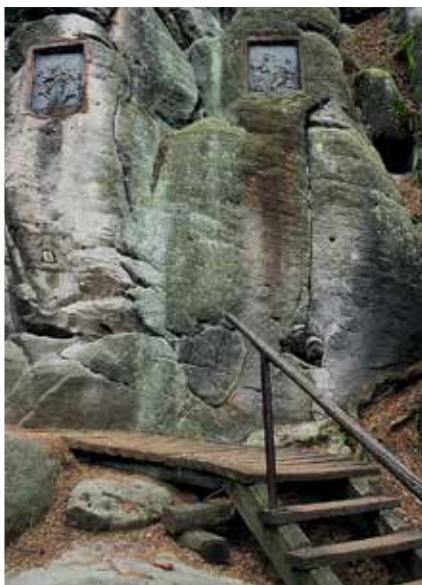
Text a foto: Jakub Hloušek

Začneme dost zoztra, poblíž stanice Adršpach se napojíme na žlutou značku. A kolem kamenných spirál se vyšviháme k rozcestí Křížový vrch. Tento dominantní solitér představuje klasickou stolovou horu, kterou na jejím vrcholu zdobí koruna rozeklaných pískovcových skal. Od rozcestí k ní odvážně šplhá značená odbočka. Výstup usnadňují dřevěné schůdky i žebříky. Pozor! Během deště a za námrazy je cesta na Křížový vrch nebezpečná, tak ji neriskujte.

Zbožní poutníci

Křížový vrch se zapsal mezi hojně navštěvovaná místa v závěru barokní epochy. Nicméně tehdy sem chodili zbožní poutníci a do pískovcových stěn zasadili litinové reliéfy s motivy křížové cesty. Zde se výjimečná památka propojila se spiritualitou a kouzlem přírody. Dotkneme se nebe a shůry spatříme pozemský ráj, kde se v dáli zboku rýsují Krkonoše. A úplně dole zase perfektně vystupují následující etapy výšlapu.

Po zdolání Křížového vrchu sestoupíme do Hrnčířského údolí. Tam otevřené pláně ozdobil tajuplný soubor Zdoňovských menhirů. A tajemno nás neopustí ani v příštích chvílích, poněvadž kousek



Skály lákají i horolezce.

Přírodní rezervace kolem Křížového vrchu





Zbytky barokního chrámu na Kopečku



Kříž usmíření pod Bukovou horou



Zdoňovské menhiry vytvořili umělci z Česka, Slovinska, Rakouska a USA.

od blízké kaple svatého Jana Nepomuckého nás neznačená pěšina přivede na vrchol s poetickým jménem Kopeček. Tady se v temném šeru lesa zlověstně šklebí trosky barokního poutního chrámu.

Pranýř ve Zdoňově

Zarostlé pozůstatky svatyně působí mysticky až pochmurně. S ruinami kostela naopak kontrastují louky i prosluněné pastviny protkané osamělými košatými stromy, co nás líbeznou pastorální krajinou přivedou do Zdoňova. Ten dnes dýchá klidem chalupářské dědiny.

Dříve představoval důležité centrum, které disponovalo značnými privilegii včetně výkonu hrdelního práva. To potvrzuje i dochovaný pranýř. Zdejší monumentální kostel, kam se vešly stovky věřících, se pak řadí k nejstarším chrámům Broumova.

Hřeben se státní hranicí

Za Zdoňovem se značka propojí s dálkovou trasou východočeské Svatojakubské cesty. Ani tam nechybějí drobné církevní památky i parádní výhledy. Stezka pozvolna nabere výšku a úplně nahoře se ponoří do souvislého lesa, který pokrývá táhlý hřeben Mirošovských stěn se stejnojmenným nejvyšším bodem. Ty obdržely svůj název podle městečka Mioszów, které leží na polské straně u jejich severního úpatí.

Ačkoli bychom tady intuitivně čekali skaliska, realita je jiná. Z naší strany se Mirošovské stěny mírně svažují ke Zdoňovu. Naopak polská část ihned za hranou hřebene extrémně příkře klesá neschůdnými zalesněnými svahy do hluboké kotliny. A přímo po hřebeni se klikatí státní hranice. My se



Vlakem do Adršpachu

Z Prahy / Hradce Králové

Rychlíkem do Starkoče a dále regionálními vlaky s přestupem v Teplicích nad Metují

Z Trutnova

Přímým osobním vlakem

jí dotkne v sedle pod Bukovou horou. To představuje turistický uzel i jižní bránu Mirošovských stěn.

Na skok k sousedům

Vzápětí si krátce odskočíme do Polska, zde se asi minutu chůze od sedla nachází vyhlídková plošina, odkud se nám otevrou krásná panoramata. V sedle se rovněž rozloučíme se žlutou a po značené cyklotrase číslo 4036 se dostaneme až do blízkosti železniční zastávky Teplice nad Metují město. □

Za tuto trasu získáte v aplikaci Vlakem na výlet

20 ČD Bodů

A DOMA TO ZNÁTE?
NaCestu
www.nacestu.cz
Rubrika vzniká ve spolupráci s časopisem NaCestu.

Když se Kladsko přesunulo do Pruska

Při pohledu na hranice Česka si můžete všimnout největšího zářezu do našeho území. Najdete ho přibližně uprostřed nahoře, tedy na severu. Jako by se někdo agresivně zakousl do kusu východních Čech. A taky že ano.

Text: Petr Horálek

V říjnu 1740 zemřel poslední Habsburk – císař Karel VI. Ve věku 65 let se údajně otrávil muchomůrkou zelenou, aniž by po sobě zanechal přímého mužského potomka. Podle pragmatické sankce zdělila práva na vídeňský trůn jeho nejstarší dcera Marie Terezie. Třidvacetiletá kráska ale brzy poznala, že diplomatické sliby velmocí mají někdy váhu asi jako falešný úsměv.

Král na maškarním plese

Jen o pár měsíců dříve došlo ke změně i na pruském trůnu. V Berlíně se ujal vlády osmadvacetiletý Fridrich II. Býval předním nápadníkem Marie Terezie, ale dostal košem. Měl pověst milovníka filozofie a umění, do dějin se však zapsal jako úspěšný vojevůdce, který ze země vydupal evropskou velmoc, byť za cenu půl milionu mrtvých vlastních poddaných.

V noci z 12. na 13. prosince 1740 tančil mladý pruský král na maškarním plese. Hosté netušili, že pod kostýmem domina má už oblečenou



Pruský král Fridrich II. Veliký



Prusko-rakouské války probíhaly s přestávkami v letech 1740 až 1763.

Marie Terezie
ve věku
asi 20 let



Fridrich II. měl pověst milovníka umění.

Nová
panovnice míří
v listopadu
1740 na mši
do vídeňské
katedrály
sv. Štěpána.



vojenskou uniformu. Vzápětí se odebral ke své armádě a 16. prosince vyrazil obsadit – bez vyhlášení války – rakouské Slezsko, ve kterém převažovalo německé obyvatelstvo a kde byla oficiálně tolerována protestantská víra. Teprve potom zahájil jednání se svými spojenci, zejména Francií a Saskem.

Česká zrada

Nezkušená, leč houževnatá Marie Terezie byla pobouřena jednáním svého souseda. Jenže po svém otci zdědila nejen dluhy, ale i slabou armádu. Teprve v březnu následujícího roku se habsburská monarchie vzchopila k nevýrazné vojenské odpovědi. Ve stejnou dobu se panovníci narodil syn Josef, budoucí král a císař. To byla však jedna z mála dobrých zpráv pro vídeňský dvůr. V červenci zaútočily na rakouské země Francie a Bavorsko, zatímco pruská armáda v srpnu obsadila Vratislav.

Marie Terezie ale nesložila ruce v klíně a sebevědomě hledala pomoc u uherských stavů. Uherská šlechta si kladla velké politické podmínky a drze odmítala jednat s manželem panovnice Františkem Lotrinským, ale nakonec přislíbila na pomoc „stotisícovou armádu“, ze které se později stalo 20 000 vojáků. A na konci června 1741 se v Bratislavě, tehdy zvané Prešpurk, konala velkolepá korunovace.

Naopak česká šlechta zaujala zcela odlišný politický postoj. Když francouzsko-bavorská a saská armáda dočasně dobyly v listopadu téhož roku Prahu, slíbila 9. prosince věrnost nepříteli. Při slavnostním ceremoniálu zbaběle uznala za českého krále bavorského kurfiřta Karla Albrechta – pod jménem Karel III.

Berlínský mír

Tehdy se ale už karta obracela ve prospěch Marie Terezie. Pruský král Fridrich ve skutečnosti odmítal plány svého francouzského spojence na rozdělení habsburské monarchie na několik středně velkých států (což by Francii nebezpečně posílilo) a soustředil se na svůj hlavní cíl: trvalý zisk Slezska. Už v říjnu 1741 se tajně sešel – po britském zprostředkování – s rakouskou delegací a uzavřel příměří.

Rakousko znovu potvrdilo původní podmínky příměří ve Vratislavi a berlínskou smlouvou z 28. července 1742 postoupilo Prusku téměř celé Slezsko a navrch k tomu i Kladsko. Fridrich sice usíloval o další území na Královéhradecku, ale neuspěl. A od té doby se Náchod trvale nachází přímo u státní hranice. Fridrich II. získal přídavek Veliký a k jeho odkazu se hlásil mimo jiné Adolf Hitler i Erich Honecker. Jednu výhodu ale ztráta Slezska přece jen měla. Česky mluvící obyvatelstvo získalo v našich zemích početní převahu nad německým. □



Marné naděje

Kladsko se formálně stalo součástí Slezska až v roce 1818. Na konci 19. století mělo rozlohu 1 636 km² a žilo zde 172 000 obyvatel, z toho jen asi 10 000 Čechů. Přesto se po první světové válce pokoušeli naši vyjednaváci na pařížské mírové konferenci o jeho znovupřipojení k Čechám. Měli připravené tři varianty, podle té nejskromnější požadovali pouze příhraniční obce. Přesto se už státní hranice neměnila.



Adventní tip

Za lidovými tradicemi do Třebechovic pod Orebem

Třebechovické muzeum ukazuje přes 500 betlémů z nejrůznějších materiálů – dřeva, skla, perníku nebo papíru. Nejcenějším je dřevěný Proboštův mechanický betlém, který byl v roce 1999 prohlášen za národní kulturní památku. Muzeum se nachází na náměstí v budově infocentra, asi kilometr a půl od nádraží. Má bezbariérové prostory, takže sem můžete i s kočárky. Dětem se určitě budou líbit interaktivní tabule a koutek, kde si mohou samy rozpohybovat postavičky z betlémů. Až do 2. února 2025 zde uvidíte novou výstavu Za betlémskou hvězdou. Během adventu zde prodávají oblíbené perníčky i papírové vystřihovánky.



Na procházku

Za pejskem a kočičkou po Cestě bratří Čapků

Udělejte si výlet vlakem do Malých Svatoňovic, kudy vede Cesta bratří Čapků. Hlad můžete zahnat v pizzerii Dášeňka a pak se (místo muzea, které je v zimě zavřené) vydejte do přírody po stezce s interaktivními tabulemi. Ty jsou věnované pohádkám Josefa a Karla Čapkových včetně Povídání o pejskovi a kočičce. Na každé zastávce čeká na děti úkol a hrací prvky. Během adventu se pokocháte i vánoční výzdobou vesničky.



Do muzea

Ve Vrchlabí poznáte Krkonoše zábavnou formou

Krkonošské muzeum se nachází v budově bývalého augustiniánského kláštera ve Vrchlabí. Nová expozice byla otevřena v listopadu 2023. Pro návštěvníky je připraveno několik tematických celků s vazbou k historii a přírodě Krkonoš. Prostor je bezbariérový, mají tu i výtah, kočárek lze zanechat ve vstupní hale. Na děti čeká plno skládaček, mechanických her a modelů, dotykových obrazovek, koš s hračkami, knížkami a deskovkami.

PRINCEZNA NA HRÁŠKU

Na motivy pohádky
Hanse Christiana Andersena

Sledujte zde
od 11. prosince 2024





Kloubové lokomotivy

Vozidla se jmény podle konstruktérů

Na železničních vozidlech se používá mnoho dílů, které nesou jména svých konstruktérů. V několika případech převzaly jméno svého tvůrce dokonce celé parní lokomotivy, které se od těch ostatních hodně liší. Jsou totiž „kloubové“.

Text: Petr Šťáhlavský



Big Boy je největší
parní lokomotiva
světa. Průjezd
oblouky jí usnadňuje
přední otočný pojezd.

Taková Meyerka obdržela jméno po svém konstruktérovi, francouzském inženýrovi Jean-Jacquesovi Meyerovi. Žil v letech 1805 až 1877 a technické vzdělání získal na pařížské technické škole Arts et Métiers ParisTech v době, kdy se v Evropě objevily první veřejné železnice a kdy začínala výroba parních lokomotiv. Ve 40. letech 19. století už sám projektoval parní vlaky a v roce 1861 si patentoval svoji konstrukci kloubové lokomotivy. Ono tak úplně nešlo o kloubový stroj, protože rám a kotel zůstaly pevnými. Pod pevným rámem však byly namontovány dva samostatné otočné podvozky.

Pro horskou železnici

I když si dal Meyer tento typ patentovat a konstrukce lokomotiv převzala jeho jméno, nebyl jeho nápad zcela originální. První lokomotivu na stejném principu navrhl Wenzel Günther už o 10 let dřív pro Semmering. To je horská železnice plná malých oblouků a pro jejich snadný průjezd se tak hodí otočné podvozky.

Jenže tato výhoda byla vykoupena problémy s pružným vedením páry od kotle do parních strojů umístěných na podvozcích. Dnes se nám to zdá snadné, ale nesmíme zapomenout, že v polovině 19. století ještě neznali plasty ani nejrůznější gumové a pružné hadice.

H. W. Garratt



Big Boy

Některé lokomotivy vycházely z Malletova řešení, ale v řadě prvků se lišily. Mezi ně patří i největší parní lokomotiva na světě s přezdívkou Big Boy postavené ve 40. letech minulého století pro dopravu nákladních vlaků přes Skalisté hory na tratích Union Pacific. Více než 3 000 tun těžké nákladní vlaky tam původně museli rozdělit na dvě části, což dopravu zpomalovalo. Big Boy měl tento problém odstranit. „Velký chlapec“ měl skutečně úctyhodné parametry: délku 40 metrů, výšku 5 metrů a hmotnost 350 tun. Jeho tendr uveze zhruba 25 tun uhlí a 945 hektolitřů vody. Celkem váží skoro 200 tun. Stroj je pořádně hladový. Za hodinu dokáže spolykat přes 10 tun uhlí a 450 hektolitřů vody. Ovšem za to poskytuje extrémní výkon až 7 000 koní a tažnou sílu až 600 kN. To je skoro dvakrát víc než nejmodernější elektrické lokomotivy Siemens Vectron.



Garrattova lokomotiva má dva samostatné pojezdy, mezi kterými je jako most umístěn kotel na rámu.

Lokomotivy se rozšířily hlavně v Německu a Velké Británii. V Německu je vyráběla lokomotivka Sächsische Maschinenfabrik jako úzkorozchodné pro Královské saské státní dráhy s označením IV K. Vyrobito se jich 96 a zhruba dvacítká se dochovala do současnosti, z toho asi desítka je dokonce provozuschopná.

Jako jezevčík

Lokomotivu připomínající jezevčíka s nízkým a dlouhým kotlem na dvojici podvozků s atypicky umístěnými parními válci uprostřed stroje směrem k sobě lze obdivovat na několika úzkorozchodných tratích kousek od česko-saské hranice. Britské stroje se zase úspěšně exportovaly do Jižní Ameriky, především do Kolumbie a Chile.

Hodně divně vypadaly lokomotivy Meyerovy konstrukce navržené v roce 1905 jiným francouzským konstruktérem Gastonem du Bousquetem. Jako by někdo vzal dvě lokomotivy a srazil do jedné. Jen zadní polovině s budkou chyběl komín a přední s komínem pro změnu neměla budku strojvedoucího. Mohutné 78 tun těžké osmináprávkové stroje s délkou 16 metrů vznikly pro dopravu nákladních vlaků na severu Francie. Přesto dokázaly projet oblouk o poloměru pouhých 90 metrů.

Zatímco kotel a rám byly pevné, nádrže na vodu byly rozdělené a umístěné přímo na otočných podvozcích s trojicí hnaných a s jedním běžným dvoukolím. Silné stroje dokázaly dopravit až 950 tun těžký vlak na stoupání 12 promile. Před jejich nástupem musela železniční společnost v takových místech nákladní vlaky rozdělit na polovinu a přepravit je přes kopce nadvakrát.

Ve třech dílech

Podle svého vynálezce se tříčlánkové lokomotivy nazývaly Garrattky. V Evropě jich mnoho nenajdeme, zato v Africe nebo Austrálii se staly nepostradatelnými. Herbert William Garratt se vyučil na North London Railway. Ve svých 25 letech nastoupil do služeb Argentinské centrální dráhy a později pracoval pro železniční společnosti na Kubě, v Laosu či Peru. Když se vrátil do rodné Anglie, využil své zkušenosti jako inspektor, který dohlížel na výrobu lokomotiv pro státní dráhy Nového Jižního Walesu v Austrálii.

Garratt si nechal patentovat konstrukci článkové lokomotivy ve svých 44 letech a výhradní práva na jejich výrobu v Británii prodal lokomotivce Beyer, Peacock & Company. Jejich největšími producenty se staly britské lokomotivky, ale vyjížděly i z výrobních hal v Německu nebo Francii. Nejčastěji byly exportovány do Afriky, Asie, Austrálie a Jižní Ameriky.

Například na území dnešní Zambie a Zimbabwe bylo dovezeno 246 Garrattek, Východoafrická železnice jich provozovala 143, do Indie bylo exportováno více než 100 širokorozchodných (1 676 mm) lokomotiv a desítky až stovky jich jezdily v Austrálii nebo Argentíně.

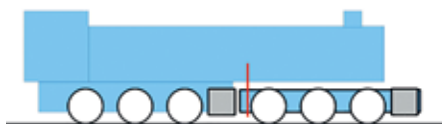
Na úzkorozchodkách

Tříčlánkové lokomotivy se dobře uplatnily na úzkorozchodných tratích od 610 po 1 067 mm. Měly pro to několik předpokladů. Úzkorozchodky byly stavěné levně s lehkým svrškem a kloubová lokomotiva dokázala svou velkou hmotnost rozložit na mnoho náprav, takže zatížení každé

Střední část Meyerky od Gastona du Bousqueta vypadala jako dvě sražené lokomotivy.



Garrattky mohly jezdit vpřed i vzad stejnou rychlostí.



A. Mallet



Malletova konstrukce měla jeden pevný pojezd a jeden na otočném podvozku. Typ uspěl především v USA.

z nich bylo relativně malé. Snadno také projížděly oblouky o malých poloměrech. Na jihoafrické trati mezi Durbanem a Ladysmith (rozchod 1 067 mm) s poloměry oblouků jen 91 metrů a sklonem až 33 promile se ukázaly jako nejlepší typ.

Dvojice pojezdů měla větší sílu, jako by vlak táhly dvě lokomotivy, ale jen s jednou posádkou. Traduje se, že v Novém Jižním Walesu jedna z Garrattových lokomotiv řady AD 60 vyprostila 1 450 tun těžký nákladní vlak s dvojicí dieselových lokomotiv uvázlý na sklonu 18 promile.

Konstrukce však měla i své minusy. Kabina a kotel se nacházely na rámu jako most mezi dvěma krajními články, které byly opatřeny koly a parním strojem. Na nich byly umístěné nádrže na vodu a uhlák. Jak vody a uhlí při provozu ubývalo, tak se lokomotiva stávala lehčí a kvůli menší adhezi také slabší.

Švýcarský úspěch

S jiným řešením kloubové lokomotivy přišel v roce 1884 Švýcar Anatole Mallet. Navrhl jejich pohon za použití kombinace vysoko- a nízkotlakých válců a zabýval se také projektováním zařízení pro Suezský průplav. Řešení pohonu kombinujícího parní válce s vysokým a nízkým tlakem využil při návrhu své kloubové lokomotivy. Zvolil však úplně jinou cestu než Meyer nebo Garratt. K pevnému rámu, na který byla přidělaná budka strojvedoucího a parní kotel, napevno umístil také zadní pojezd lokomotivy.

Druhý pojezd pod kotlem a dýmníci byl už otočný a dovolil lokomotivě projíždět malé oblouky horských železnic. Na nich se Malletky uplatnily také proto, že patřily k největším a nejsilnějším parním lokomotivám na světě. Ujaly se na úzko-



Typ IV K saských
úzkorozchodek patří
k Meyerově konstrukci.



636.0



Meyerova konstrukce využívá dva podvozky.

rozchodkách i na běžných tratích. Dnešní Maďarsko vnímáme jako zemi rovin, ale k Uhersku před rokem 1918 patřily i horské regiony Slovenska nebo rumunského Sedmihradska. Pro tamní trati byly Malletky ideální a používaly se u nákladních vlaků i rychlíků.

Velký úspěch měly i v Severní Americe. Pro náročné horské železnice tam začali od začátku 20. století nakupovat stovky lokomotiv tohoto typu a neustále je zdokonalovali. Měly šest, osm a některé i deset hnaných náprav a několik náprav běžných. Jejich hmotnost byla až 300 tun, výkon více než 5 000 koňských sil a dokázaly dopravit nákladní vlaky o hmotnosti více než 10 000 tun.



Indická Garrattka pro široký rozchod

Malletky v Československu

Do Československa se dostaly z Uher. Objednala si je například Košicko-bohumínská dráha pro náročné železnice přes Jablunkovský průsmyk a na Štrbské rampě. ČSD je nasadily na trati na středním Slovensku a v Jeseníkách. Největší a nejvýkonnější z nich byly lokomotivy označené u ČSD řadou 636.0. Vyrobeno jich bylo původně 63 a po první světové válce je získaly nástupnické státy Rakousko-Uhersko. Prázdné vážily 100 tun a výkon měly přes 1 500 koní. □

Řada 636.0

Některé zdroje uvádí, že s kvalitním černým uhlím dosahovala tato lokomotiva ČSD výkonu kolem dvou a půl tisíce koní. Díky tomu rozjela na rovině 2 600 tun těžký vlak na 30 km/h a 1 400 tun dokonce na 60 km/h. Na horských rampách se sklonem 25 ‰ tahala skoro 400 tun těžké vlaky rychlostí 15 km/h a dvoustunový rychlík prý dokázala rozjet na 60 km/h. Na jindřichohradeckých úzkorozchodkách zase nasadily ČSD v době první republiky čtveřici malých Malletek řady U47.0 vyrobených v Německu. V té době to byly naše nejsilnější úzkorozchodné lokomotivy.



Zajímá vás železnice hlouběji a chtěli byste si přečíst víc článků s touto tematikou? Zkuste oborový magazín **Železničář**, který koupíte v pokladnách na nádražích nebo si jej můžete předplatit za 500 Kč na rok či za ČD Body z věrnostního programu Českých drah a získat navíc 4x ročně oboustranný plakát ve formátu A2. Více informací naleznete na stránkách zeleznicar.cd.cz.





**25%
SLEVA**

Podzimní sleva 25 % na jízdenky **Interrail**



www.cd.cz/interrail





IDSOK

INTEGROVANÝ DOPRAVNÍ SYSTÉM
OLOMOUCKÉHO KRAJE

Nové **elektronické** knižní **jízdní řády** IDSOK



Pohodlně a ekologicky:

- ✓ k dispozici **od 2. prosince 2024**
- ✓ stahovat můžete v PDF **zdarma z našeho webu**

Nabídka platí od
5. 12. 2024

Zimní menu ČD Restaurant

Tahounem zimního menu na palubě restauračních a bistrovozů Českých drah bude zřejmě kančí guláš. Ale i vegetariáni si přijdou na své. Nová nabídka představí lákavý mix klasických surovin tuzemské kuchyně v moderním pojetí.

V tomto chladném ročním období chutná jídlo nejvíce – mělo by zahřát, zasytit a doplnit energii. V zimním menu ČD Restaurant najdete kulajdu s houbami a jako hlavní jídlo guláš z divokého prasete se špekovými knedlíky, nakládanou zeleninou a cibulí, tedy variaci na jeden z nejoblíbenějších tuzemských pokrmů.

Dýně a švestka

Ne každý ovšem holduje masitým jídlům, i proto je již tradičně v sezonní nabídce zastoupeno jídlo, jež potěší vegetariány, jakož i ty, kteří rádi vykročí mimo zažitá schémata české kuchyně. Bramborové špalíčky s dýňovou omáčkou a modrým sýrem slibují plnohodnotný gastronomický zážitek, po kterém chuťové pohárky rozhodně nezůstanou ošizeny. Jako sladká tečka pak bude podáván švestkový crumble. Zimní menu ČD Restaurant opět připravila společnost JLV ve spolupráci s Asociací kuchařů a cukrářů.

Po jídle lahodný nápoj

Nástup nové sezonní nabídky jistě netrpělivě očekávají také příznivci pivních speciálů. Pivovar Chroust si pro ně připravil patřičně silnějšího zástupce stylu IPA, konkrétně svrchně kvašenou UNION Hazy IPA 14. Jak přívlastek Hazy naznačuje, i přes vyšší stupňovitost přichází svěží nápoj plný ovocných tónů, ideální svou rovnováhou mezi hořkostí a pitelností. Je to skvělá volba na dlouhé večery.

V nabídce ČD Restaurant je dlouhodobě k dostání kvalitní káva a nyní přichází i vynikající alternativa pro ty, kteří kávě neholdují. Čistě přírodní chai latte rafinovaně poskládaný ze směsi koření neobsahuje kofein, takže skvěle podpoří nejen imunitu, ale také zimní rozjímání. A protože přicházejí Vánoce, provoní jídelní vozy skvělý svařák! 


 Kančí guláš se špekovými
knedlíky, nakládanou
zeleninou a cibulí

Kulajda s houbami

Švestkový crumble

 Bramborové špalíčky
s dýňovou omáčkou
a modrým sýrem

S grafikonem 2025 přicházejí změny tarifu

Nový jízdní řád přináší s modernizací vozidlového parku i tarifní změny. Jedná se například o prodloužení předprodeje u vnitrostátních i mezinárodních jízdenek až na 180 dní nebo výhodnější ceny zákaznických aplikací u virtuální In Karty oproti plastové verzi.

České dráhy upraví své kilometrické tarify a z nich odvozené nabídky se zavedením nového jízdního řádu, což nastane 15. prosince 2024. Do té doby můžete kupovat jízdenky a další produkty za stávající ceny, a to i v předprodeji až 60 dní.

Předprodej až 180 dní

Od platnosti nového grafikonu bude délka předprodeje jízdních dokladů prodloužena až na 180 dní. Mezinárodní jízdní doklady a doklady dle tarifu ČD se budou nabízet v předprodeji 180 dní za předpokladu, že u vlaků, kde je možné si zakoupit rezervaci, bude tato rezervace dostupná.

U vlaků, kde není služba rezervace míst nabízena (například osobní vlaky), se jízdenky budou prodávat bez omezení.

Navíc 60 dní před odjezdem se spustí prodej jízdenek na všechny nepovinně místenkové spoje bez ohledu na to, zda pro ně bude dostupná rezervace. Pro jízdní doklady IDS se délka předprodeje nemění.

Úprava cen

Základní kilometrický tarif a nabídky z něj odvozené se s platností nového grafikonu zvýší v průměru o 4,9 %. U dospělých osoby bez slevy se jízdné na kratší vzdálenosti zvýší většinou





o 1 až 5 korun. Změny v kilometrickém tarifu Českých drah odpovídají inflační úpravě cen jízdenek OneTicket v Systému jednotného tarifu.

Pokud chcete ušetřit, pořídte si virtuální In Kartou ČD, zákaznické aplikace nově zakoupíte mnohem výhodněji. Například za aplikaci IN 25 na tři roky zaplatíte u plastové In Karty 1 490 Kč, zatímco u virtuální pouze 1 090 Kč.

České dráhy také zvyšují přírážky za nedodržení smluvních přepravních podmínek, v některých případech až o 500 Kč. Další novinkou je (od 1. ledna 2025) uznávání platnosti osobních dokladů v elektronické podobě, a to v mobilní aplikaci E-doklady.

Autovlak

V souvislosti s revitalizací území okolo pražského hlavního nádraží přeruší autovlak z Prahy do Popradu a Košic svůj provoz. Jeho obnovení se očekává v průběhu letní sezony 2025.

Cestování v 1. třídě

Ke změně jízdního řádu přestává legislativa nařizovat bezplatnou přepravu dětí do 6 let v 1. třídě. Nově ve vnitrostátní přepravě pojedí děti do 6 let v 1. třídě za plné jízdné. Pro častější cestování dětí v 1. třídě jim mohou rodiče vyřídit In Kartou se slevou IN 50 1T, se kterou děti získají 50% slevu z plného jízdného 1. vozové třídy. V mezinárodní přepravě zůstává přeprava dětí do 6 let i v 1. třídě nadále zdarma.

Ukončení nabíjení EPIK

Od 15. prosince se ukončuje možnost nabíjení elektronické peněženky v čipu In Karty (EPIK). Datum 14. prosince 2024 je tedy posledním dnem,

Baltic express

V neděli 15. prosince 2024 poprvé vyjíždí nový Baltic express, který spojí Prahu, Letohrad a Lichkov s Vratislaví a polským Trojměstím. Pro cestu tímto vlakem doporučujeme využít Včasnou jízdenku Evropa, kterou pořídíte v e-shopu ČD, aplikaci Můj vlak nebo u pokladních přepážek (zde je k ceně Včasné jízdenky Evropa navíc účtován servisní poplatek 50 Kč). Dále České dráhy rozšiřují tarifní nabídku o MPS Miedzylesie.

kdy je možné EPIK nabít. Vložené prostředky lze využívat nadále i po 15. prosinci 2024 k platbám na odbavovacích zařízeních jako dosud. Po vyčerpání prostředků doporučujeme jako náhradu za tento platební prostředek používat k nákupům jízdních a souvisejících cestovních dokladů platební kartu nebo v e-shopu ČD a v aplikaci Můj vlak službu ČD Kredit.

Jihomoravský kraj

V Jihomoravském kraji začne od nového grafikonu jezdit řada vlaků v režimu samoobslužného odbavení. V těchto vlacích označených v platném jízdním řádu symbolem  lze na území Jihomoravského kraje a na trati č. 250 v úseku Křižanov – Níhov zakoupit jen doklady OneTicket a IDS. Pro použití dokladů dle tarifu ČD na tomto území je nutné tyto doklady zakoupit před nástupem do vlaku, například v aplikaci Můj vlak nebo u pokladních přepážek. V těchto vlacích platí pro cestující bez předem zakoupeného dokladu smluvní přepravní a tarifní podmínky OneTicket nebo IDS. 



Den plný objevování v Království železnic

**Složky Integrovaného záchranného systému připravily
v Království železnic v Praze interaktivní výukový program.
Jeho cílem je připravit děti na mimořádné situace,
které mohou nastat v každodenním životě.**

Povodně, lesní požáry, dopravní nehody, zástava srdce či havárie cisterny s chemikáliemi – to jsou scénáře, s nimiž se děti mohou setkat. V rámci vzdělávacího programu vytvořeného ve spolupráci s Integrovaným záchranným systémem se děti v Království železnic naučí, jak na tyto události správně reagovat.

Skutečný svět v malém měřítku

Království železnic patří mezi největší modelová kolejiště ve střední Evropě a láká nejen milovníky vlaků, ale i rodiny s dětmi a všechny fanoušky techniky. Na více než 3 500 metrech kolejí se pohybují stovky modelových vlaků v prostředí inspirovaném reálnými částmi České republiky. Detailní diorámy se střídáním dne a noci, miniaturní města, vesničky a pohyblivé figurky přinášejí atmosféru skutečného světa v malém měřítku.

Ve spolupráci s Českými drahami, Hasičským záchranným sborem, Zdravotnickou záchrannou službou hlavního města Prahy a Policií ČR vznikly interaktivní edukační materiály. Modelové scénky

v expozici Království železnic umožňují dětem a dospělým pochopit, jak jednotlivé záchranné složky fungují v reálných krizových situacích. Scénky jsou rozmístěné po celém kolejišti a děti se prostřednictvím vizuálních a interaktivních ukázek dozvídají, jak se chovat během mimořádných událostí.

Pro malé chodce i cyklisty

Díky spolupráci s organizací BESIP vznikly v letošním roce zcela nové a graficky zajímavě zpracované výukové programy a pracovní listy, s nimiž děti plní zadané úkoly určené malým chodcům i cyklistům. Jedná se například o správnou orientaci v křižovatce, přednost tramvaje v městském provozu či bezpečný pohyb na cyklostezce.

Děti tak mohou lépe porozumět krizovým situacím a přispět k ochraně sebe i svého okolí. Království železnic plní nejen roli zábavného centra, ale i místa, které přispívá ke zvýšení povědomí o bezpečnosti a ochraně obyvatelstva. □

www.kralovstvi-zeleznic.cz



Sleva pro zákazníky ČD

Držitelé platné In Karty ČD získají slevu 15% na vstupné. Kartu stačí předložit na pokladně. Kromě toho v rámci věrnostního programu Českých drah získáte za 100 ČD Bodů vstupenku do Království železnic pro jednu osobu (bez ohledu na věk) za doplatek ve výši pouhých 100 Kč.

Advent s vůní perníku opět v Pardubicích

I letos připravují v Pardubicích jedinečnou akci, která promění město v pravý vánoční ráj. Na Advent s vůní perníku se můžete vypravit od 30. listopadu do 24. prosince. Akce slibuje nezapomenutelný zážitek pro celou rodinu.

Hlavní hvězdou Adventu s vůní perníku jsou samozřejmě perníkové pochoutky. Celé Pardubice provoní tento lahodný symbol Vánoc. V kavárnách, restauracích i na trzích bude k ochutnání perník ve všech možných podobách – od klasického zdobeného až po moderní kulinářské variace. Místní podniky si připravily více než 50 druhů těchto specialit, které návštěvníci mohou ochutnat.



Kavárenská perníková stezka

Milovníci sladkého si dopřejí originální perníkové kávové nápoje jako Gin-gin bread či perníkové Baileys Latte a vychutnají dezerty jako perníkový cheesecake nebo tiramisu. Pro odvážné labužníky bude skvělou výzvou vytvořit si vlastní kavárenskou perníkovou stezku a objevit bohatství pardubické perníkové tradice. Stánky plné tradičních dárků, řemeslných výrobků a lahodných dobrot najdete nejenom na Pernštýnském náměstí, ale i v dalších zákoutích města, a procházka místními uličkami za doprovodu vánočních ko-

led vás nepochybně naladí na sváteční notu.

Od adventu po Štědrý den bude navíc každý čtvrtek od 17 hodin probíhat komentovaná stezka o historii Vánoc a českých vánočních tradicích.



Dětské radovánky

Malí návštěvníci si Pardubice během adventu zamilují. Vánoční dílničky najdete na Pernštýnském náměstí, u Zelené brány, v Everything v paláci Hybských a ve výstavních prostorech Mázhaus. Děti si zde mohou vyrobit vlastní vánoční ozdoby, přání nebo perníčky. Tato kreativní zábava je dokonalou příležitostí, jak si zkrátit čekání na příchod Ježíška.

Na valech pardubického zámku bude k vidění výstava Světla vyprávěj, která nadchne návštěvníky velkolepými světelnými sochami a instalacemi. Uvnitř zámku můžete nahlédnout pod pokličku vánoční tabule rodu Pernštejnů.

Vyhlídkové kolo

Milovníci výšek si z věže Zelené brány mohou vychutnat krásné výhledy na Pernštýnské náměstí a okolí. A pro ty, kteří hledají něco výjimečného, bude velkým lákadlem vyhlídkové kolo před Automatickými mlýny. O víkendech zde najdete také prodejní stánky a doprovodný program. □

www.adventsvuniperniku.cz



Můžete potkat ve vlaku

V lázních Jeseník oceníte přírodu a klid

Tajemství zdraví můžete objevit v Priessnitzových léčebných lázních Jeseník. Jak nám prozradila jejich obchodní ředitelka Kateřina Tomášková, navzdory podzimním povodním tu funguje plný provoz a jsou připraveni na každého návštěvníka.

Jak už název lázní napovídá, jsou spojené s odkazem Vincenze Priessnitze. V čem konkrétně?

Jeho nejvýznamnějším odkazem je jednoznačně vodoléčba a přírodní způsob léčby založený na několika pilířích – studené pramenité vodě, čerstvém vzduchu, pohybu, střídmosti a pozitivním přístupu k životu. Na tyto základní kameny léčby v našich lázních stavíme nové moderní léčebné postupy, rehabilitace, terapie a další služby.

Jaké problémy se zde nejčastěji léčí?

Tajemství zdraví, které si na Gräfenberg jezdili zlepšovat králové i vévodové, najdete v pramenité horské vodě, energeticky silných místech a čistém ovzduší, které je obohaceno vzácným výskytem biogenních prvků. Unikátní klima pozitivně působí především na onemocnění dýchacích cest, štítné žlázy i psychické poruchy. Jsme jedinými lázněmi v České republice, které nabízejí ucelený komplex léčebné rehabilitace se specializací na oblast psychosomatickou. Léčíme i děti ve věku od dvou let převážně s onemocněním dýchacího ústrojí, astmatem, alergiemi a ekzémy.

Co klienti ve vašich lázních zažijí?

Už při první návštěvě na vás zapůsobí jejich charismatický genius loci, výhledy na hřebeny Jeseníků či jedinečné sanatorium Priessnitz. Většina klientů u nás oceňuje přírodu, rodinné prostředí a klid.

V čem se lázně liší od ostatních?

Hlavně pojetím služeb. U nás se lůžková rehabilitační péče prolíná s péčí komunitní, tedy skupinovou, formou skupinových terapií, cvičení, pohybových aktivit nebo skupinových procedur a s péčí individuální ve formě vodoléčby, fyzioterapie, masáží, elektroléčby, zábalů, psychoterapie a dalších procedur. Klienti si mohou vyzkoušet tradiční Priessnitzovy procedury, například dvoufázovou pololázeň nebo originální Priessnitzovy zábal.

Co byste ještě doporučila?

Světovou raritou lázní je Balneopark Vincenze Priessnitze – speciální vodní zahrada, v níž se můžete brodit potůčky, vyzkoušet Priessnitzovy lavičky nebo skotské stříky. Dále bych doporučila vyšetření pomocí computerové kineziologie, která odhaluje poruchy funkce pohybového aparátu a vnitřních orgánů neinvazivní cestou. V rámci léčby dýchacího ústrojí jako jediné lázně v České republice nabízíme vibrační přístroj VEST, který pomáhá uvolnit dýchací cesty při potížích s dýcháním a vykašláváním v důsledku akutního nebo chronického respiračního onemocnění.

Zasáhly vás nějakým způsobem povodně?

Nyní jsme často s povodněmi spojováni, protože si klienti myslí, že k nám nedojdou a že máme omezený provoz, takže odkládají pobyt. To je ale omyl, cesty jsou průjezdné, jezdí k nám i spoje Českých





drah, i když zatím jsou zajišťované náhradní autobusovou dopravou. Díky poloze nad Jeseníkem jsme nebyli přímo povodněmi zasaženi a jsme připraveni poskytnout naše služby v plné kvalitě. Každý návštěvník tak může svým pobytem pomoci tomuto regionu se rychleji postavit na nohy.

Kam se dá v okolí lázní vypravit na výlet?

Snažíme se, aby klienti vystoupili ze všedních starostí, stresů i bolestí a věnovali se sami sobě v krásném koutu přírody. Doporučení na výlety v blízkém i vzdáleném okolí je mnoho a záleží jen na každém návštěvníkovi, jestli se chce kochat unikátními výhledy na Hrubý Jeseník před sanatoriem Priessnitz a z lázeňské promenády, nebo se projde do lesa k pramenům, do Lesního baru či zdolá Studniční vrch, Šerák nebo Rychlebské stezky.

Jezdíte ráda vlakem?

Ano, vlak mám ráda, spíš rekreačně na výlety. Využívám ho v létě i v zimě na hory a také při skupinových výjezdech našeho lázeňského týmu.

Kam nejdál jste se vlakem podívala?

Nejdál do Polska a na Slovensko, ale ráda bych jela vlakem někam na jih, ideálně k moři, ještě k tomu však nebyla příležitost. ▣

Priessnitzovy léčebné lázně

Leží na úpatí Hrubého Jeseníku a Rychlebských hor. Jsou přímými následovníky léčebného zařízení Vincenze Priessnitze, který je na místě současných lázní v obci Gräfenberg v roce 1822 založil. Z původních staveb se dochoval rodný dům Vincenze Priessnitze a budova Hrad s ubytovacím a vodoléčebným zázemím i společenským sálem.

Vlakem po Evropě

Vratislav

Navštivte jedno z nejkrásnějších polských měst plné zajímavostí a památek. Kdysi česká, dnes polská Vratislav láká i na místní gastronomii, hlavně na oblíbené pirohy s různými náplněmi a dobré pivo. To můžete vyzkoušet i se sirupem.

Benátky severu nebo město trpaslíků? Vratislav, polsky Wrocław, je známá malými soškami roztomilých postavíček. Vydejte se na trpasličí stezku a objevte drobné obyvatele na více než 350 místech po celém městě.

Historický Rynek

Když se řekne Vratislav, hodně lidí si představí obrovské náměstí – Rynek. Rozprostírá se téměř na čtyřech hektarech plochy a jeho hlavním bodem je historická budova radnice. Gotická stavba ze 13. století byla po dlouhá staletí sídlem obchodů, soudů a úřadů. Dnes uvnitř najdete městské muzeum. Další dominantou náměstí je skleněná fontána postavená v roce 1996. Původně měla být na tomto místě jen dva roky. Místní i turisté si ji však natolik oblíbili, že tu stojí dodnes.

Hned vedle hlavního Rynku se nachází menší, ale o to hezčí Solné náměstí. Je obklopené barevnými a malebnými domky. Najdete zde také velký květinový trh a mnoho kaváren, restaurací a barů.

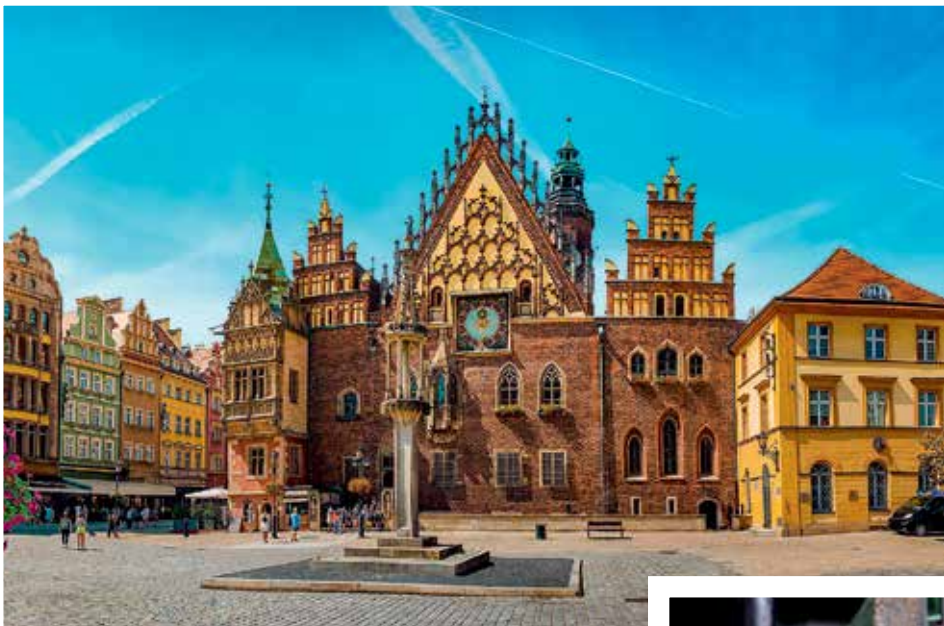
Pro malé výletníky

Pokud se snažíte zabavit malé návštěvníky, vydejte se třeba do vzdělávacího centra Hydropolis. Naučíte se zde vše o vodě prostřednictvím zábavných a interaktivních exponátů, jako jsou vodní fontány, akvária nebo virtuální realita.

Dalším vhodným tipem pro děti je návštěva jedné z nejstarších a největších zoologických zahrad v Polsku. V místní zoo uvidíte více než 7 000 zvířat z celého světa včetně nosorožců, tygrů a goril.

Zvířata můžete obdivovat i ve vratislavském Afrykariu. Nachází se v areálu zoologické zahrady a nabízí prozkoumání podmořského světa





Vlakem do Vratislavi

Nové spoje Baltic express od 15. prosince 2024 odjíždějí z Prahy do Vratislavi čtyřikrát denně, a to v 6:51, 10:51, 14:50 a 18:51. Vlaky jsou na území Polska povinně místenkové, cestu do Vratislavi zvládnou za 3 hodiny 56 minut, potom pokračují do Gdaňska a Gdyně. Na území Česka zastavují kromě pražské Libně v Kolíně, Pardubicích, Ústí nad Orlicí, Letohradu, Jablonném nad Orlicí a Lichkově. Z Vratislavi do Česka vyjíždí Baltic express v 5:15, 9:15, 13:15 a 17:15 hodin.



afrických oceánů. Uvidíte zde žraloky, krokodýly, tučňáky a mnoho dalších mořských živočichů.

Z ptačí perspektivy

Jedinečný výhled na Vratislav zažijete ze Sky Tower. Moderní budova nabízí pohled ze 49. patra. Otevírací doba je od 9 do 20:30 hodin od pondělí do čtvrtka, v pátek a o víkendu se protahuje do 21:30 hodin. Poslední vstup musíte učinit půl hodiny před zavírací dobou.

Při návštěvě polské metropole prozkoumejte také Dómský ostrov. Najdete tam plno historických památek, jako je katedrála sv. Jana Křtitele, kostel sv. Kříže či biskupský palác. A pokud ještě nemáte dost, vydejte se do místní botanické zahrady, kde najdete vzácné rostliny, květiny a stromy. Děti si mohou hrát na hřišti nebo se podívat na králíky a morčata.

Pirohy všech variant

Kam zajít na pirohy nebo na vratislavské pivo? Podzemní restauraci a minipivovar Spiż najdete na hlavním Rynku. Komplex, ve kterém se nachází, je součástí městské radnice. Můžete zde ochutnat šest druhů místních pív, třeba i medové. Z hlavních jídel zde nabízí pirohy, žurek, vepřové koleno nebo kančí guláš. A nezapomeňte si domů jako suvenýr odvézt alespoň jednu láhev piva. Poláci pijí pivo také se sirupem, jednoduše si do svého zlatavého moku nalijete půl deci malinového nebo zázvorového sirupu.

Pokud chcete zkusit opravdu tradiční polskou kuchyni, navštivte Pierogarni Stary Młyn na Rynku. Ochutnáte tu pirohy všech druhů, provedení i barev. Vybírat můžete z pečených a klasicky vařených, u obou z nich se dá zvolit z masných, vegetariánských i sladkých náplní. □

Kolejkowo

Muzeum železničních miniatur Kolejkowo vám představí modely vláčků a tratí na 260 m². Najdete zde 430 metrů kolejí, 15 lokomotiv, 60 vagonů, 162 autentických budov a na 1 600 objektů v podobě lidí, zvířat, strojů, mostů či tunelů. Kolejkowo můžete navštívit od 10 do 18 hodin, o víkendech do 19 hodin. www.kolejkowo.pl



Přijed'te studovat do Olomouce na Kosinku

Chcete si splnit své dětské sny a řídit lokomotivy nebo se jinak pracovně uplatnit na železnici? Pak jste tady správně. Střední škola technických profesí v Olomouci nabízí i stipendijní programy. Tak směle do toho!

Škola s více než šedesátiletou tradicí vznikla po roce 1945, kdy byla v historické budově gymnázia v ulici Kosinova zřízena Učňovská škola v Olomouci. Od září letošního roku nese název Střední škola technických profesí Olomouc, Kosinova 4 a zajišťuje výuku v oborech elektrotechnických a strojírenských. Díky dlouholeté tradici těchto oborů disponuje řadou užitečných zkušeností. Již mnoho let je také partnerskou školou Českých drah.

Komplexnost vzdělávání

Nespornou výhodou studia je komplexnost středního vzdělávání. Škola nabízí jak tříleté učební obory zakončené výučním listem, tak čtyřleté maturitní či dvouletá nástavbová denní studia pro absolventy s výučním listem. Výhodou je prostupnost oborů mezi maturitními a tříletými podobného zaměření v případech, kdy se maturitní studium nedaří.

A jaké obory zde najdete? Nejčastěji se jedná o maturitní obory Mechanik elektrotechnik – silnoproudá zařízení, Mechanik elektrotechnik – výpočetní a elektronické systémy či Mechanik strojů a zařízení. Žádání jsou ale také absolventi oborů tříletých, jako je Elektrikář silnoproud a Mechanik opravář motorových vozidel.

Moderní vybavení i hřiště

Škola neustále investuje do postupného zlepšování zázemí a modernizace vybavení. Laboratoře elektrotechnických měření byly vybaveny množstvím moderních digitálních přístrojů, nově byla vybudována také laboratoř telekomunikační techniky a zařízení tří učeben výpočetní techniky je soustavně obnovováno a doplňováno. V poslední době šlo například o 3D tiskárny nebo pomůcky pro výuku robotiky a programování.

Ve škole myslí i na pohyb. O letošních prázdninách bylo pro žáky vybudováno nové workoutové hřiště. V areálu odborného výcviku U Podjezdu 11 se v současné době staví moderní výcvikové středisko, jehož plány obsahují nejnovější stroje či zařízení. Přijďte se podívat ve dnech otevřených dveří, které proběhnou od 9. do 11. ledna 2025. □



Spolupráce s ČD

Žáci Střední školy technických profesí v Olomouci mají možnost následného uplatnění u společnosti České dráhy. A pokud mají zájem, jsou po dobu studia podporováni stipendijními programy, řada z nich je zapojena do Stipendijního programu ČeDés. Dále mají možnost vykonávat praxi na pracovištích ČD. Studium je doplňováno také exkurzemi, pravidelně navštěvují třeba pracoviště simulátoru vlakového provozu v České Třebové.

www.kosinka.com

Objevte kouzlo českých betlémů

Výstav betlémů jsou po celé republice stovky. Na mnohé z nich můžete vyrazit vlaky Českých drah. Betlémy se stavěly daleko dříve než vánoční stromky. Nejprve v kostelích, pak v sídlech bohatých a od 18. století se rozšířily i do běžných domácností.



České lidové betlémy se vyznačují veselým pojetím a najdete v nich obvykle plno obyčejných lidí – darovníků, kteří vezmou, co mají, a s radostí běží obdarovat narozeného Ježíška. Dary většinou symbolizují dárce. Selka nese husu v nůši, sadař jablka, pekařka vánočku a truhlář kolíbkou.

Břevnovský klášter

Výstavu MILUJEME BETLÉMY můžete navštívit v Praze v Břevnovském klášteře. Najdete zde originály současných betlémů z různých materiálů. Jsou mezi nimi exempláře v životní velikosti, šestimetrový betlém, dva mechanické a několik desítek dalších. Budete moci i pozorovat autory, jak tvoří další postavičky, pobavit se kvízem, ve fotokoutku nebo při vlastním tvoření. Otevřeno je denně od 14. prosince do 5. ledna (mimo 24. a 25. prosince) od 10 do 18 hodin.
www.milujemebetlemy.cz

Katedrála svatého Václava

V Olomouci naleznete betlémy v katedrále svatého Václava. Nejdříve máte pocit, že zde žádná výstava není. Jakmile ale otevřete dveře do krypty, budete

ohromeni. Pod dómem je totiž krypta velikosti kostela. V ní najdete desítky betlémů místních tvůrců i sběratelů. Otevřeno je každou sobotu a neděli od 1. prosince do 5. ledna, denně pak od 21. prosince do 1. ledna od 9 do 16 hodin.
www.katedralaolomouc.cz

Slezskoostavský hrad

Na Slezskoostavském hradě letos můžete navštívit výstavu mistrů techniky nože a dláta ze severovýchodní Moravy. Betlémáři z Valašska, Lašska, Vsacka a Slovácka představí více než 60 betlémů z lipového dřeva. Mimořádnou pozornost upoutá velký betlém z Příboru s figurami vysokými jeden metr, jehož autorem je Metoděj Beran. Otevřeno je od 23. listopadu do 5. ledna od 10 do 17 hodin.
www.slezskoostavskyhrad.cz

Noc betlémů

O adventu narazíte na betlémy téměř všude. Seznam dalších desítek výstav naleznete na www.muzeumceskychvanoc.cz. Betlémy můžete navštívit i o Noci betlémů 27. až 30. prosince.
www.nocbetlemu.cz □



Soutěž o betlém

Na tři z vás čeká skládací papírový betlém od Pavla Peciny, jednoho z našich nejlepších betlémářů. Stačí správně odpovědět na otázku.



Co je typické pro české lidové betlémy?

- A Veselé pojetí a hodně darovníků
- B Co největší počet oveček
- C Tragické výjevy z historie

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 13. prosince 2024.



Řeka Motława v Gdaňsku



Polsko

Z Prahy až do Gdyně vyráží nový Baltic express

Češi začínají masově objevovat atrakce a krásy svého severního souseda. Jako na zavolanou tak přichází doslova revoluční železniční spojení Prahy a východních Čech se čtyřmi polskými vojvodstvími, nový vlak Baltic express.

Text: Pavel Trojan



Stará barokní pevnost nad Kladskem

Vroce 2023 vyrazilo do Polska a využilo ubytování více než 350 tisíc českých turistů. Toto rekordní číslo potvrdilo trend posledních let, kdy Češi vyrazí na výlety i dovolené do polských měst čím dál více a častěji. S novým vlakovým spojem Baltic express bude cestování ještě příjemnější. Pojďme se podívat na několik z mnoha zastávek, kam vás v Polsku doveze.

Kladsko (Kłodzko)

Vítejte v Dolnoslezském vojvodství, regionu nejvíce populárním právě mezi českými turisty. Symbolem Kladska je nefalšovaný český dvouocasý lev, jenž vám na každém kroku bude připomínat, že celý region patřil kdysi k českým zemím. Nejslavnější památkou je gotický most svatého Jana Nepomuckého, který nápadně připomíná pražský Karlův most, jen je přesně desetkrát kratší.

Nad městem se pak tyčí stará barokní pevnost, kterou byste určitě neměli minout. A za zmínku stojí také to, že v místním kostele Nanebevzetí Panny Marie je pochován první pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic. Pokud si rádi hodíte batoh na záda a vyrazíte po turistických značkách anebo chcete objevovat horké vody místních lázeňských městeček, Kladsko je skvělou volbou, třeba jen na jeden den.



Vratislavská radnice

Vratislav (Wrocław)

O metropoli Dolního Slezska by se dalo napsat několik tlustých knih a pořad by to bylo málo. „Město setkání“, jak zní oficiálně místní slogan, vystřídal ve své historii mnoho vládců – polských, českých, rakouských i německých. Proto se nikdo neurazí, když jej budete nazývat Vratislav, Wrocław anebo klidně Breslau – nakonec až si stoupnete na obrovský Rynek, uslyšíte všude kolem především tyto tři jazyky. Díky více než stovce mostů a lávek na řece Odře a jejích kanálech se městu přezdívá Benátky severu.

Stejně jako v Kladsku, i ve Vratislavi lze narazit na mnoho českých historických stop včetně českého lva v symbolu města – šlo nakonec o jedno z nejoblíbenějších měst českého krále a římského císaře Karla IV.

Až se dostatečně vynadíváte na krásy zrekonstruovaného centra, jež na jaře 1945 lehlo během bojů popelem, vydejte se na drink do „Čtvrti vzájemné tolerance“ na jihozápadě od Rynku, kde spolu sousedí synagoga s pravoslavným chrámem, katolickým kostelem a protestantským svatostánkem. A protože jedete vlakem, sluší se zmínit ještě další místo, a tím je překrásné hlavní železniční nádraží ve tvaru zámku.



Polsko

Hlavní město:

Varšava

Rozloha:

312 696 km²

Počet obyvatel:

37 636 508

Měna:

zlotý (PLN)



Poznaňský Rynek



Barevné historické domy v Poznani

Poznaň (Poznań)

Vítejte ve Velkopolsku, kde to všechno začalo. Co že tady začalo? Přece christianizace Polska v roce 966, a to díky české kněžně Doubravce z rodu Přemyslovců, která si vzala za muže polského knížete Měška. Tuto událost připomíná katedrála na Dómském ostrově na řece Wartě, ale také skvělé multimediální muzeum Brána Poznań s českou verzí audioprůvodce. Poznaň byla během své historie silně ovlivněna Němci, kteří zde vystavěli velkou pevnost, ale také nejmladší císařský zámek na světě.

Symbolem města jsou pak dva plechoví kozlíci na věži poznaňské radnice, kteří se dvakrát denně

ukážou v okénku a trkají se. Je to stejně důležitá podívaná jako našich 12 apoštolů v Praze na Staroměstském náměstí.

Zmíněná renesanční radnice perfektně zapadá mezi další historické domy na Rynku, v jehož okolí nespomenete na své chuťové buňky a nechte je okošťovat místní speciality. Hlavním velkopolským chodem jsou „pyry z gzikiem“, tedy brambory s tvarohem, které můžete zapít pivem zvaným Grodziskie. Mimochodem brambory neboli pyry jsou hlavním stavebním prvkem velkopolské kuchyně a mají tu dokonce vlastní muzeum. A pokud by to snad nestačilo, hostinu zakončete certifikovaným Svatomartinským rohlíčkem s bílým mákem.

Zajímavosti Poznań

Poznaň má mnoho atrakcí, třeba sochu Golema od českého umělce Davida Černého. Zajímavou se v podání místních může stát i taková věc, jakou je obchodní centrum. Starý Browar totiž plní funkci nejen klasického shopping mallu, ale zároveň také expozice současného umění.



Bydhošťská architektura na břehu řeky Brdy



Bydhošť (Bydgoszcz)

Vítejte v Kujavsku! Abychom byli přesní, jednou nohou v Kujavsku a druhou v Pomořansku, protože pokud se vydáte mimo naši trasu do sousední Toruně (což rozhodně doporučujeme), ocitnete se již ve druhém zmíněném regionu. Ačkoli od sebe leží Toruň a Bydhošť pouhých 50 kilometrů, tahle geograficky blízká města si snad paradoxně nemohou být vzdálenější ve všech směrech.

Bydhošť čítá 350 tisíc obyvatel, ale téměř dvakrát menší Toruň je násobně turisticky populárnější, je totiž na seznamu UNESCO, a proto ji nemůžeme nezmínit.

Začneme ale v Bydhošti. Jejím symbolem jsou staré sýpky na obilí podél řeky Brdy a Bydhošťského kanálu spojujícího Vislu a Odru. Rozhodně se projedte vodní tramvají, tedy nevelkou lodí, abyste co nejlépe nasáli místní atmosféru. Malebná silueta Starého města se tyčí naproti Mlýnskému ostrovu. Přesnější název tohoto kouzelného kousku města by měl znít „muzejní ostrov“, protože zdejší historické budovy byly využity především pro účely nejrůznějších expozic. Jemný písek na zdejší pláž byl navezen z baltských Mezizdrojů.

Starý Rynek, jímž prochází pěkně vyznačený 18. poledník, je zrekonstruovaný a nabízí dva směry, kudy se vydat – buď k řece ke starým hrázděným špejcharům, anebo do ulice Długa, kde se nachází jedno z nejoriginálnějších soukromých muzeí v Polsku – muzeum mýdla a historie špíny. Uvnitř se seznámíte se vším, na co jste se vždycky chtěli zeptat v oblasti hygieny, a během prohlídky si můžete dokonce vytvořit vlastní mýdlo jako užitečný suvenýr.

Toruň



Rodný dům Mikuláše Koperníka v Toruni

Toruň (Toruń)

Sousední Toruň u brodu přes Vislu vystavěli křižáci ve 13. století a křižácký duch společně s červenými cihlami a výjimečnou architekturou je zde cítit i dnes. To ale rozhodně není všechno, protože dva zdejší symboly mají dokonce stejný základ slova. Tím prvním je perník a druhým... Koperník! Ve spleti starobylých uliček se nachází staroměstský Rynek se sochou nejslavnějšího rodáka Mikuláše Koperníka a překrásnou gotickou cihlovou radnicí z konce 14. století.

Celý Rynek je ale vlastně nefalšovanou architektonickou galerií pod širým nebem a nedaleko odtud si můžete prohlédnout rodný dům již zmíněného astronoma. A co má s Koperníkem společného perník? Tak především rodiště, protože polská Toruň je stejně jako české Pardubice symbolem perníkové tradice našich zemí. Pokud by na vás bylo muzeum perníku příliš sladké, dejte si jedno „perníkové“ v minipivovaru Jan Olbracht, pojmenovaném po jednom z polských králů.



Gdaňsk

Gdaňsk (Gdańsk)

Baltské moře a Trojměstí na dohled. Trojměstí je aglomerace tří spolu hraničících měst s odlišnou historií, kulturou i architekturou – Gdaňska, Sopot a Gdyně. Tato tři města tvoří tři různé příběhy, jež by se daly nazvat historie, lázeňství a moderna. Začneme u pomořanské metropole. Hlavní město kašubského regionu vystřídalo během posledního tisíciletí několik majitelů a přistoupení k hanze mu zajistilo nevídaný blahobyt, který se často odrážel především v bohaté manýristické architektuře, jež nemá v Polsku obdoby.

Právě v Gdaňsku padly 1. září 1939 z německé pancéřové lodi Schleswig-Holstein směrem na polskou posádku na poloostrově Westerplatte první výstřely druhé světové války. Mezník v pestré tisícileté historii města v podobě ničivé apokalypsy přišel pak během sovětského a polského útoku na Němci bráněné město v březnu roku 1945. Celkově bylo kvůli bombardování, ostřelování, rabování a podpalování domů zničeno téměř 90 % historického centra.

Gdaňsk byl naštěstí po válce pečlivě obnoven – ale to vše a ještě mnohem více se dozvíte v úžasném multimediálním Muzeu druhé světové války. Dnes je Gdaňsk polským „jantarovým“ centrem, a pokud si zde objednáte ubytování, pak se nenechte překvapit tím, že se historické centrum přímořského města nachází téměř 10 kilometrů od baltského pobřeží. Stačí ale v centru sednout na tramvaj a za chvíli už uslyšíte křik racků a ucítíte vůni smažených ryb.

Jižní molo (Molo Południowe)

Pokud byste si měli v časovém shonu vybrat v Gdyni jedno místo k návštěvě, pak určitě Jižní molo, které je dlouhé 626 metrů. Z jeho nábreží vyřáží na moře plavidla na několik míst v okolí, třeba na malebný poloostrov Hel. Na konci mola najdete velkou místní atrakci – Gdynské akvárium s 215 druhy mořských i sladkovodních živočichů, z nichž jsou prý nejoblíbenější mladí žraloci a chobotnice. Nejen malí námořníci pak ocení prohlídku jedné ze zde kotvících lodí – torpédoborce ORP „Błyskawica“ a plachetnice „Dar Pomorza“. A třetíčkou na dortu je nejpomalejší lanovka na světě se skvělým výhledem na Baltské moře.

Gdynský přístav



Pohled na dřevěné molo v Sopotech

Sopoty (Sopot)

Bez alespoň krátké návštěvy „polského Monte Carla“ z Trojměstí určitě neodjíždějte. Sopoty jsou Čechům známy díky stejnojmennému mezinárodnímu festivalu v amfiteátru Lesní opery, na kterém v roce 1977 zvítězila Helena Vondráčková s hitem Malovaný džbánku, ale také díky nejdelšímu dřevěnému molu v Evropě s délkou 511 metrů. Na jeho konci byla dostavěna marina pro stovku lodí a naskýtá se odtud pěkný výhled nejen na Sopoty, ale také na útesy směrem ke Gdyni. A nezapomeňte zhluboka dýchat, mořský jód se nad hladinou vyskytuje v dvakrát větších koncentracích než na břehu.

Zamrzlé molo v Gdyni



Gdyně (Gdynia)

Jedno z nejmladších polských měst – městská práva získalo teprve v roce 1926 – může vyprávět fascinující historii. Až do roku 1918 zůstávala tato rybářská vesnice zcela ve stínu mocného Gdaňska. Po určení nových hranic, ve kterých nemohli Poláci počítat s užíváním gdaňského přístavu, se rozhodli pro stavbu vlastního právě v Gdyni. Přerod z rybářské vesnice na jeden z největších baltských přístavů trval celé meziválečné období a za pouhých 10 let překonal rychle se rozvíjející přístav v rámci exportu i staro-

býlý Gdaňsk. Jeho dvanácti-metrová hloubka navíc dodnes umožňuje připlutí i těch největších zaoceánských turistických lodí, takže turistické prohlídky Trojměstí začínají často právě tady.

V roce 1931 vzniklo Mořské nádraží (Dworzec Morski) kombinující funkci železničního nádraží a mořského přístavu, ze kterého vyplouvaly lodě především s polskými emigranty hledajícími lepší život za oceánem. Dnes se v něm nachází vynikající Muzeum emigrace. □

Článek byl připraven ve spolupráci s Polskou turistickou organizací.

PŘÍMÉ SPOJENÍ
NOVOU LINKOU 4× DENNĚ

Polsko

je



Praha – Wrocław – Gdyně

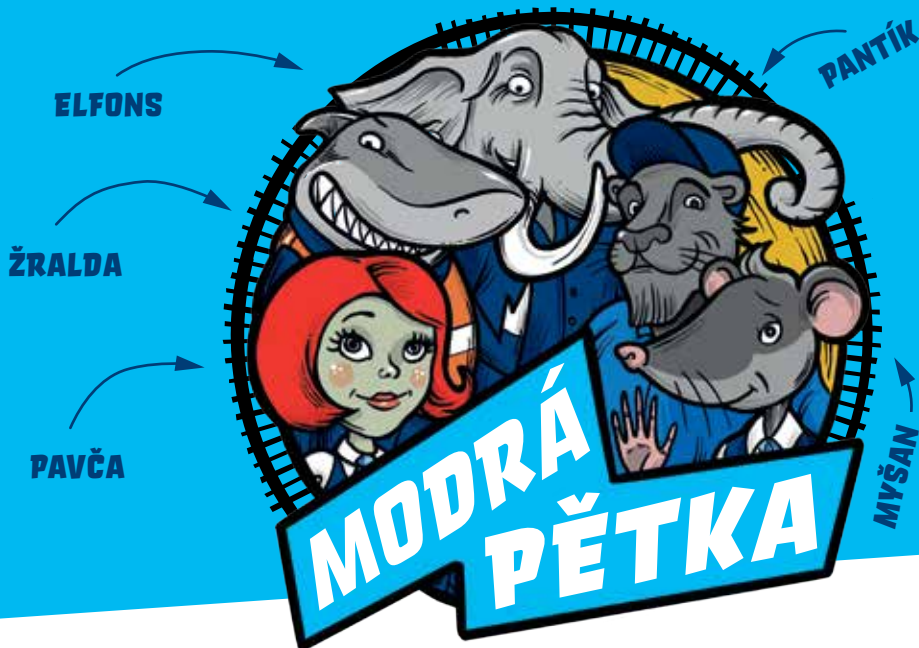
OD 15. 12. 2024



Pojed'te do Polska s námi.
www.cd.cz/polsko



České dráhy
Moderně a spolehlivě



PRO VLAKOFANDY

Pneumatická brzda funguje u vlaku moc chytře. V základním stavu je totiž souprava zabrzděná. Teprve když se brzdové potrubí vedoucí skrz celý vlak natlakuje vzduchem, může se vydat na cestu. To je z hlediska bezpečnosti moc důležité. Když by se totiž například utrhł vagon, potrubí se přeruší, vzduch vypustí a vlak přeruší jízdu. A podobně funguje i záchranná brzda. Zatažením za její rukojeť se vzduch z potrubí rychle vypustí a vlak zastaví. Tak už víte, proč vlak zasycí při odvěšení lokomotivy?



OSMISMĚRKA

Vyškrtej 18 slov v tabulce a vyjde ti tajenka. Kam že to nově pojedou přímé vlaky z Prahy?

V	T	Á	B	A	K	Ž	U	T
T	O	K	T	Á	S	A	R	P
R	R	C	A	R	A	E	P	T
U	O	E	K	A	Č	C	Č	R
M	D	T	Č	N	Í	I	E	Š
P	I	Ě	O	D	L	Ř	R	I
E	N	T	N	Ě	H	O	T	S
T	A	Š	Á	L	U	K	I	M
A	L	A	V	B	A	S	A	V

BEZPEČNOSTNÍ DVANÁCTERO PRO DĚTI NA ŽELEZNICI (12/12)

12. BUĎ OPATRNÝ, ALE BEZPEČNOSTNÍ PRVKY VYUŽÍVEJ, JEN KDYŽ JE TO ZAPOTŘEBÍ!

Zneužití záchranné brzdy vlaku vyjde drahο. Pokud za brzdu bezdůvodně zatáhneš, pokuta roste každou minutu, jak vlak nabírá zpoždění. Naštvaní cestující, ztracený čas a několik tisíc korun pokuty za to určitě nestojí!





DANIELA

- EVENT MANAŽERKA
- MÁ NA STAROSTI POŘÁDÁNÍ AKCÍ, NAPŘÍKLAD DNY ŽELEZNICE
- SKVĚLE PLÁNUJE
- MÁ RÁDA VÝZVY

Zjisti víc o Daniele a jejích kamarádech.



ADVENT PŘIJÍŽDÍ

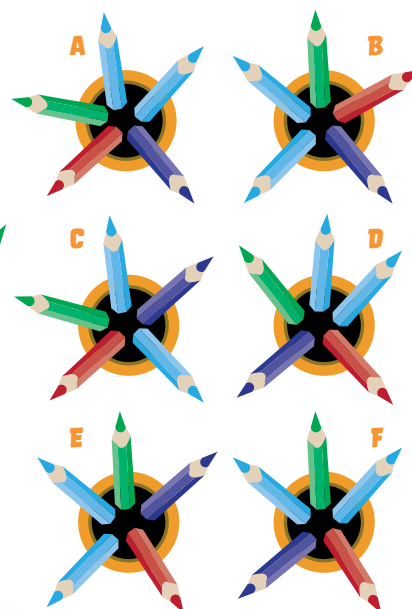
Tak už je tu advent! Některé děti se těší na vánočního kapra, jiné zase přemlouvají rodiče, aby se projeli vlakem, kde v jídelním či bistrovoze společně s rodinou ochutnají nové zimní menu ČD Restaurant. Hlavně nezapomeňte, že v neděli 15. prosince začíná platit nový jízdní řád. Přibude v něm mimo jiné nový přímý spoj Praha – Lichkov – Vratislav – Gdyně. A víte, jak k nám letos opět přijede Betlémské světlo? Vlakem z Vídně! Postarají se o to skauti a skautky na palubě railjetu Českých drah.

PAMATOVÁK

Tip na hru do vlaku pro dva a více hráčů. Začni větou: „Jedu na zimní výlet a беру si s sebou...“ a přidej předmět, který se na výlet hodí. Další hráč po tobě musí zopakovat větu s tvým předmětem a přidat svůj. Věta tak roste a každé kolo je náročnější. Vydržte co nejdéle.

TUŽKY

Jak vypadá tento kelímek s tužkami shora?



MŮJ VLÁČEK



V kinech od 5. prosince
Film měsíce

Čarodějka

Čarodějka neboli Wicked, jeden z nejúspěšnějších muzikálů současného století, přichází ve výpravně a obrazově fascinující filmové verzi se Cynthií Erivo a Arianou Grande v hlavních rolích. Jejich hrdinky Elphaba a Galinda se stávají studentkami univerzity pro čaroděje. První z nich se odlišuje od ostatních tím, že je od hlavy až k patě zelená, což se jí osud pokusil vykompenzovat mimořádnými kouzelnickými schopnostmi, druhá má sice okouzlující tvář, ovšem disponuje neval-

ným množstvím talentu. Zpočátku je spojuje jen vzájemná nevráživost a společný pokoj, postupem času se však zrodí velké přátelství a spojenectví mimořádných dívek, jejichž schopností bude brzy zapotřebí při záchraně legendární říše Oz, nad kterou se stahují pomyslná temná mračna.

USA, 2024, 160 min.

Režie – Jon M. Chu

Hrají – Ariana Grande, Cynthia Erivo, Jeff Goldblum, Jonathan Bailey, Michelle Yeoh

TV tip

Tři princezny

Tradičně má na Vánoce Česká televize připravený dárek v podobě nové štedrovečerní pohádky. V té letošní se tři neohrožené princezny vypraví na dobrodružnou cestu za záchranou království před zlou a po věčném mládí toužící královnou Mortanou.



Divadlo

Deskový statek

Novinkou brněnského Divadla Bolka Polívky je přes sto let stará, avšak aktuální komedie Václava Štecha z pražského Žižkova, kde se majitel realitní kanceláře i přidružený obchod s bohatými nevěstami snaží stát starostou. A to za jakoukoli cenu!



Výstava

Helena Wilsonová: Fotografie

Scény z přátelských setkání, ale i odvrácené strany života v normalizaci. To jsou jedinečná fotografická svědectví o životě v „paralelní kultuře“ 70. let na výstavě Heleny Wilsonové v pražském Domě fotografie, kterou lze vidět do 23. února 2025.



**Kulturní tipy
a recenze**

Jana Kábrta

INZERCE



Film na doma

Princezna na hrášku

Film na motivy pohádky Hanse Christiana Andersena zachycuje princeznu Agnès de Sully de Montana Bleue ve Francii. Nikdo by přitom nehádal, že se doopravdy jmenuje Anežka a narodila se v Čechách. Náhle se ale musí kvůli velkému nebezpečí přestěhovat do rodné země, kde se zamiluje do prince. Urozený původ jí tu ale nikdo nevěří.

ČR, Kanada, 2024, 83 min

Režie – Martina Adamcová



Recenze
90 %

Beetlejuice: další triumf Karlína

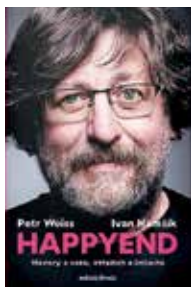
Šest let po premiéře ve Washingtonu vtrhnul na domácí jeviště démon Beetlejuice. V Hudebním divadle Karlín se ho ve stejnojmenném muzikálu zhostil Jan Sklenář. A slavnému jménu dělá čest.

Jméno Beetlejuice vešlo ve známost v roce 1988 v legendárním filmu režiséra Tima Burtona, muzikál z něj věrně vychází jak dějem, tak ikonickou podobou hlavní postavy. S ní příběh z domu, v němž démon bažící po lásce válčí s duchy původních obyvatel a s novými majiteli, padá i roste – a pro karlínskou inscenaci platí to druhé. Jan Sklenář ovládá Beetlejuice pěvecky i herecky tak opojně, až místy dává zapomenout na jeho zvrácený charakter.

Od začátku je cítit, že si to na jeviště přišel užít, což ostatně platí i pro jeho kolegy – Evu Burešovou, Marka Lamboru nebo mladou představitelku hlavní dívčí role Ben Ahmed Ines. Americký režisér Gabriel Barre hororovou taškařici, která v energii překonává dávnou předlohu, totiž naočkoval pekelnou dávkou entuziasmu, v němž diváky jen tu a tam vyruší nesrozumitelnost textů pod návaľem hudby.

Kniha

Happyend



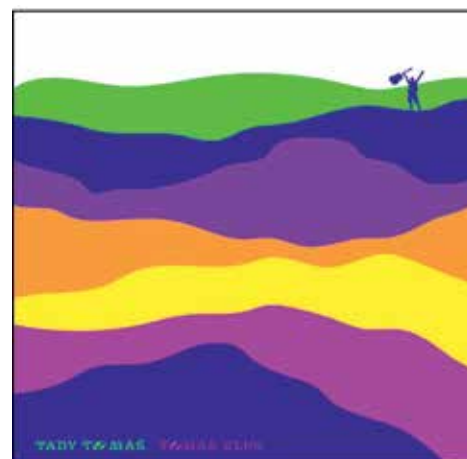
Je pravděpodobné, že jakákoli otázka o sexu padla právě v této knize. Novinář a spisovatel Ivan Hamšík se v ní baví se známým sexuologem Petrem Weissem o velikosti penisu, incestu, masturbaci, ejakulaci, prvních souložích nebo třech sexuálních revolucích, kterými podle něj byly antibiotika, antikoncepce a viagra. A na přetřes přišlo i to, proč se nám někdo líbí na první pohled, jak je možné,

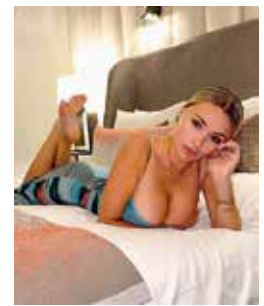
že nám člověk eroticky voní, a jak lidskou sexualitu ovlivňuje pornografie.

Hudba

Tady to máš

Svoje písničkářské kořeny na svém osmém albu oprášil Tomáš Klus. „Cítil jsem potřebu vrátit se k tomu, co mě na začátku mé cesty k hudbě oslovilo. Vytvářet hudbu bez zbytečných nánosů, autenticky, upřímně a sám za sebe,“ říká zpěvák. Jednu novinku (Batůžek) zpívá s Václavem Bláhou z Divokýho Billa, písní Pluk zase skládá poctu kolegovi Janu Nedvědovi.





1,6 miliardy jí stačí

Osmadvacetiletá americká modelka a influencerka Corinna Kopf šokovala miliony svých příznivců na platformě OnlyFans s tím, že odchází do pomyslného důchodu. Za poslední tři roky si odvážnými fotkami vydělala v přepočtu 1,6 miliardy korun, víc prý nepotřebuje. Fandové na ni apelují, aby rozhodnutí ještě přehodnotila.

Foto: Diddy.com

Sítě ovládl Diddy. Hrozí mu doživotí

Sociálními sítěmi otřásá kauza hiphopového magnáta Diddyho. Sedí ve vazbě a kvůli obvinění z fyzického a psychického týrání a obchodování s lidmi za účelem prostituce mu hrozí doživotí!

Hiphoper, občanským jménem Sean Combs, čelí obvinění od 120 žalobců, mezi kterými jsou muži, ženy i děti. Podle advokáta obětí šlo hlavně o násilná sexuální napadení nebo znásilnění, zprostředkovaný sex, šíření videonahrávek nebo sexuální zneužívání nezletilých. K tomu všemu se přidalo i obvinění z prodeje drog.

Přestože nabízí kauci 50 milionů dolarů, soud, ač proces začne až příští rok v květnu,

s propuštěním do domácího vězení váhá, podle všeho z obavy o zastrašování svědků. Navzdory množícím se svědectvím Diddy tvrdí, že je nevinný, a obvinění bere jako pomluvu a útok na svou osobu. Na jeho podporu vznikla i iniciativa Free Diddy. Kauzy jsou plné sociální sítě. Řada tvůrců se Diddymu ve velkém věnuje. Třeba influencerka Sugar Denny počítá zhlédnutí svých videí na toto téma na statisíce.



To nej z Instagramu

Štěpán Kozub



Dojemný snímek s dcerou postoval herec a ba-vič. „Tatínku, já tě miluju až na konec vesmíru,”

napsal s tím, že „není nic krásnějšího”.

Kiki Vhyce



Populární kulturistka se pochlubila, jakou cestu ušla za posledních šest let, kdy se intenzivně připravovala na profesionální kulturistickou dráhu.



Soutěž o voucher na film Princezna na hrášku

Známé české tváře, písničky nebo jedinečné animace dělají z Princezny na hrášku ideální film pro celou rodinu. Pohádka je dostupná od 11. prosince v O₂ Videotéce, na YouTube Filmy, Starmax TV a dalších online platformách. Na tři z vás čeká voucher na přehrání filmu zdarma na Starmax TV. Stačí správně odpovědět na otázku.

Kdo napsal klasickou pohádku Princezna na hrášku?

- A Hans Christian Andersen
- B Karel Čapek
- C Jacob Grimm

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 13. prosince 2024.

DIVADELNÍ ZÁŽITEK PRO VAŠE BLÍZKÉ

DÁRKOVÉ POUKAZY



**HUDEBNÍ
DIVADLO
KARLÍN**

WWW.HDK.CZ



Prima

BLESK

kdykde

RPM

DERMACOL
PRAHA

sodastream

LIBERSKÉ
LAHUTKY

VINÁŘSTVÍ
VÁJBAR

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

Priessnitzovy léčebné lázně v Jeseníku



Priessnitz
LÉČEBNÉ LÁZNĚ JESENÍK

**FIRST MINUTE SLEVA
na rok 2025
v hodnotě 10% z ceny pobytu
a s parkováním zdarma**
při provedení rezervace do 31.1.2025.

www.priessnitz.cz

DÁREK PRO ZDRAVÍ

Světla
vyprávějí...

ZÁMECKÉ VALY
PARDUBICE

NOVÁ EXPOZICE, ROZSÁHLEJŠÍ PLOCHA, VĚTŠÍ ZÁŽITEK

6. 11. 2024 – 12. 1. 2025

WWW.SVETLAVYPRAVEJI.CZ



Jules Verne (1828–1905) – francouzský spisovatel:
Nejtěžší zkouškou... (dokončení v tajence).

POMŮCKA: ENA, LAM, MERA	KULEČNÍKOVÁ HRA	INDICKÉ TANEČNICE	3. ČÁST TAJENKY	POPĚVEK	?	ŽAL (KNIŽNĚ)	EGYPTSKÝ POSVÁTÝ BYK	JMÉNO BYV. BULH. POLITIKA ŽIVKOVA	ODSKOČENÍ	NÁLEV	ZAČÁTEČNÍK	?	MODEL	2. ČÁST TAJENKY	PODP- VRCHOVÁ DOPRAVNÍ STAVBA	ZÁCHVAT CHOROBY (MEDIC.)
BALÍK (ZASTAR.)					MALÉ DÍTĚ							ODPLATA				
OLIN					NEDALEKO							TRUMF V BRIDŽI (-T-)				
CHYBA					1. ČÁST TAJENKY							ROSTLINA DOSNA				
					VODNÍ TOK							ŠKODLIVÝ HMYZ				
ZIMNÍ SPORTOVEC						RIVAL				EMBOLUS						
						DOLNÍ KONČETINA				DNEŠNÍHO DNE						
?	OBEČ V OKRESU ČADCA	PŘÍSLUŠNÍK ČERNOMOR- SKÉ LÁZNĚ					POKOLENÍ ČIRÁ TEKUTINA				SLOV. ŽENSKÉ JMÉNO SLOVENSKY TRÍSKA					
PIŠKOTOVÝ DORT								PLEMENO PSA							TONDA	ANGLICKÝ CHLAPEC
								NAZÝVATI								
SOUHLAS					PŘÁTELSKÝ POZDRAV				BIBLICKÁ PRAMÁTI				SPZ OKR. NÁCHOD			
					AFROASIAT				IRSKÁ REP. ARMÁDA				NETEČNÝ PLYN			
OPOJNÝ POLYNĚSKÝ NÁPOJ					VPOUŠTĚNÍ PÁRY							VÝRAZ NAPOMENUTÍ DESKA NA ZLOMENINU				
					ŘÍŤ (ANAT.)											
OPĚRADLO						ŘECKÝ VZDUCH				VODNÍ BYLINY						
						PATŘÍČÍ PŘÍBUZNÉ				MLÁDĚ HÝKAVCE						
VOLNÝ (ZASTAR.)							ŠPAN. PLACHETNICE				STOLNÍ HRA					POBÍDKA
							OBDAŘIT TALENTEM				HÁJ					
?	KLUB SPORT. NOVINÁŘŮ (ZKR.)	NÁZEV PLANETKY	ŠPANĚLSKY DOBŘÝ 4. ČÁST TAJENKY						ŠPEK							
VADA					SITUACE											
					NÁŘÍKAT (KNIŽNĚ)				TĚLOCVIČNÁ POLOHA				NEPRO- PUSTNÁ HORNINA			
KUS NÁBYTKU						BĚLOVESKÁ Kyselka			VYSOKÉ KARTY				ŠPANĚLSKÁ EKSKRÁ- LOVNA			
						PROTIKLAD										
NEZEMŘÍT (KNIŽNĚ)																
?	LÍH	NEJISTĚ SE POHYBOVATI MODEL VOZU NISSAN														
STARO- ŘECKÁ POHŘEBNÍ OBĚŤ						ZNAČKA KOUPELOVÉ PĚNY	DIVOKÁ SIBÍŘSKÁ KOČKA	VYMLÁCENÉ OBILÍ								
CHEMICKÝ VZOREC NITRIDU TANTALU					NĚKAM (BÁS.)											
					POLÉVKOVÝ KNEDLÍČEK											
SVISLÁ JESKYNĚ (GEOL.)						NÁSEP										
						SPORTOVNÍ POTŘEBA										
NALOŽENÁ DO SOLI																
VĚŠTBA																
SÍDLO V BAVORSKU					KORNOUTICE											



Farina
PIZZA | PASTA | GRILL

Italská restaurace v Praze v Hyberské ulici

VYHRAJTE VOUCHER V HODNOTĚ 1 500 Kč

Soutěž o vouchery do restaurace Farina

Zažijte pravou Itálii v centru Prahy! V Hyberské ulici, jen pár kroků od Masarykova nádraží, byla otevřena nová restaurace Farina pod vedením známého šéfkuchaře Riccarda Lucqueho. Více se dozvíte na www.farina.cz. Pošlete nám správně vyluštěnou tajenku a na tři výherce čeká voucher do tohoto gastronomického ráje v hodnotě 1 500 Kč.

Svou odpověď zadejte do formuláře na www.cdprovas.cz do 13. prosince 2024.

Citát z minulého čísla:
Lidský život není nic jiného než řetězec promeškaných příležitostí.



Hadí laboratoř na hradě Hauenštejn

Zdi hradu Hauenštejn skrývají mnohá tajemství.

Koncem 80. let se tady stala dodnes nepotrestaná vražda. Za druhé světové války zde byla údajně tajná laboratoř, kde nacisti zpracovávali hadí jed.

A jeden návštěvník tu dokonce vyfotil ducha.

Text: Martin Karlík

Na první pohled vypadá Hauenštejn v Krušných horách, jako by vypadl z románů Agathy Christie. Má podobu šlechtických sídel z anglického venkova. Jeho název je však odvozený od staroněmeckého výrazu pro motyku. Jsme totiž v oblasti, kde se těžilo stříbro a cín. Hrad ale původně vznikl, aby střežil státní hranici.

Sérum proti uštknutí

V roce 1837 koupila hrad hraběnka Gabriele Buquoyová a nechala ho přestavět ve stylu tehdy módního romantismu s nádechem anglické gotiky. A tato podoba mu zůstala dodnes. Hrad patřil Buquoyům i za druhé světové války a z tohoto období se dochovalo několik pověstí.

Jedna z nich tvrdí, že tady působili nacističtí vědci a vyvíjeli sérum proti uštknutí pro Rommelovu armádu v Africe. Ta se musela potýkat nejen s nepřátelskými vojsky, ale i s jedovatými plazy. Zdejší hadům se tak měl odebírat jed, ze kterého by se dalo dělat sérum. Jenže to má háček. I když tu nejspíš nějakého potkáte, jak se vyhrívá na kameni, uvidíte jen užovku stromovou známou jako Aeskulapova. Ta ale žádný jed nemá.

Jedovaté zmije

Podle vědeckých zkoumání je tady užovka původním druhem, i když kolují zvěsti o tom, že zde byla vysazena uměle, aby vytlačila jedovaté zmije. „Bylo tady pár případů smrtelného uštknutí.“



„Pod schody
je místo, kde
i za bezvětrí
najednou cítíte
studený vzduch.
A zároveň máte
pocit, že se na vás
někdo dívá.“

A protože aeskulapka vytlačuje zmiže, tak je tady snad vysadili uměle, aby dřevorubce a další dělníky ochránili před jedovatou zmiží,“ říká kastelán hradu Jakub Hejtík. Zmiže tady ale už nějaké to desetiletí nebo i století nejsou. Pověst tak trochu skřípe.

Za války spadl Hauenštejn pod Sudety a byl tedy na území třetí říše. Část objektu tak museli majitelé Němcům pronajmout. „Byla tady posádka s radiostanicí. Gestapo tady údajně mělo nějaké kanceláře, ale vojáků zde moc nebylo,“ dodává Hejtík.

Jáchymovské doly

Buquoyové o hrad na základě Benešových dekretů přišli. Poslední majitel skončil jako vězeň v jáchymovských dolech, zatímco na jeho hradě bydleli dělníci, kteří na dolech pracovali. Možná že si právě oni při nějaké pijatice začali vyprávět o hadech na základě útržků, které někde zaslechli. Pověst o laboratořích tak byla na světě. Dělníky později na hradě nahradily děti, vznikl tady pro ně záchytný domov. Jenže vytápět starý hrad stálo spoustu peněz, a tak domov brzy zanikl.

Vražda na hradě

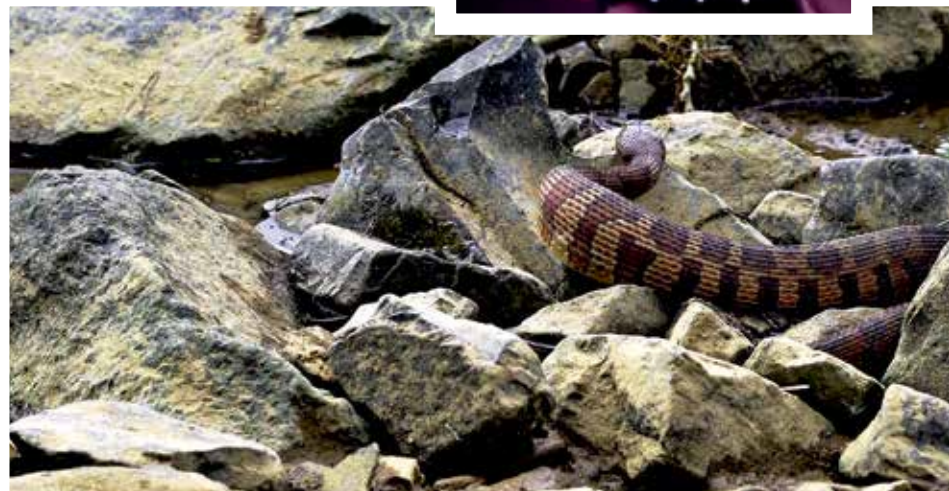
Jedna legenda však má reálný základ. Psal se rok 1989 a jeden z místních obyvatel přišel o motorku. Když ji hledal, tak natrefil i na zloděje. Šel jim vynadat, došlo ke rvačce a zloději majitele motorky zabili. Vypátrat se je nepodařilo. Místo zločinu, kde došlo k vraždě, někteří lidé vyhledávají a tvrdí, že tam něco cítí. „Pod schody je místo, kde i za bezvětrí najednou cítíte studený vzduch. A zároveň máte pocit, že se na vás někdo dívá,“ vypráví kastelán.

Na hradě je možné přenocovat a jeden z návštěvníků tady dokonce ducha vyfotil. Jde o hru stínů a světla? Nebo kaz na filmu? Těžko říct. Možná se jen na objektivu objevilo smítko. Třeba jde jen o optický klam. Jedna rozmazaná fotka asi těžko může být důkazem o něčem nadpřirozeném. □



Co zamýšleli s hradem komunisté?

Okresní národní výbor chtěl hrad zrekonstruovat, ale nikdy pro to nenalezl dostatečné finance ani politickou podporu. Soudruzi diskutovali o tom, jestli je objekt zajímavý a historicky cenný, aby se vyplatilo investovat do jeho záchrany. Padl návrh, že by se hrad mohl proměnit v hotel pro cizince a přinášet tak tvrdou západní měnu. K tomu ale nedošlo. Po roce 1982 se dokonce uvažovalo o demolici celého objektu s výjimkou věže. Ústav památkové péče byl ale proti.




www.prima-fresh.cz

www.marekkucera.com

Vánoční ryba

Kapr jako typický pokrm na Štědrý den se u nás objevuje až od 19. století, avšak jen u bohatších lidí. Jeho masová konzumace se prosadila až po druhé světové válce. Místo klasiky ale někdy zkuste exotiku.

Kapr prezidentský na pivě

Tenhle recept připravovala paní Irena Košíková pro Václava Havla. Na kaprovi si pak pochutnávali i světoví politici.



8 PORCÍ

PŘÍPRAVA:

DO 60 MINUT



Ingredience

- 8 porcí kapra
- 3–4 cibule nakrájené na půlměsíčky
- 200 ml černého piva
- 2 lžíce kvalitního kečupu
- 8 silnějších plátků anglické slaniny
- sůl a čerstvě mletý pepř
- hladká mouka na obalení
- rostlinný olej na smažení

Postup

1. Porce kapra osolte, opepřete a obalte v mouce. Na pánvi rozehejte olej a maso na něm krátce, ale zprudka opečte.
2. Troubu předehřejte na 180 °C. Maso přesuňte do pekáčku, posypte půlměsíčky cibule a zalijte pivem prošlehaným s kečupem.
3. Slaninu při jednom okraji několikrát nařízněte, rozložte ji na ryby, vložte do trouby a pečte asi 30 až 40 minut, až se slanina vyškvaří a vznikne hustá zkaramelizovaná šťáva.

Kapr po sečuánsku

Našeho kapra milují dokonce i v Číně. Akorát ho tam konzumují běžně po celý rok. Zvládnete ho uvařit na tamní způsob?



8 PORCÍ
PŘÍPRAVA:
DO 30 MINUT
+ ODLEŽENÍ



Ingredience

- 2 vykuchaný a očištěný celí kapři
- MARINÁDA**
- 3 jarní cibulky nakrájené nadrobno
 - 3cm kousek oloupaného čerstvého zázvoru nakrájený nadrobno
 - 1 lžička sečuánského pepře
 - 2 lžíce čínského „žlutého“ vína
 - 2 lžíce sójové omáčky
 - 1 lžička čerstvě umletého černého pepře
 - 1 nakrájená čerstvá chilli paprička
- DOKONČENÍ**
- asi 6cm kousek oloupaného čerstvého zázvoru
 - ½ cibule • 5 stroužků česneku
 - ½ nakrájené čerstvé chilli papričky
 - 5 lžic vody
 - 5 lžic rajčatové omáčky nebo kečupu
 - 3 lžíce cukru
 - 2 lžíce čínského „žlutého“ vína
 - 2 lžíce sójové omáčky
 - 2 lžičky kukuřičného škrobu
 - 2 lžíce nadrobno nakrájeného čerstvého koriandru
 - 2 nadrobno nakrájené jarní cibulky nebo 1 hrst nakrájené pažitky
 - arašídový nebo rostlinný olej na smažení
 - rýžová nebo běžná mouka na poprášení

Postup

1. Ryby zbavte ploutví a žaber, ustříhněte je kuchyňskými nůžkami. Z každé strany ryby udělejte šikmé zářezy v asi 8mm intervalech – tím přerušíte drobné kůstky, které pak v horkém oleji změknu. Ryby opláchněte pod studenou vodou a osušte je.
2. Přísady na marinádu kromě sečuánského pepře rozmixujte, vmíchejte sečuánský pepř a v uzavratelné krabici nebo plastovém sáčku na zip nechte ryby marinovat v chladu nejméně 30 minut nebo až 3 hodiny. Před další úpravou je nechte dojít pokojové teploty.
3. Zázvor nakrájejte na jemné plátky a ty pak na velmi jemné nudličky, cibuli na půlměsíčky a stroužky česneku podélně na co nejjemnější plátky.
4. Olej vlijte do široké a vysoké pánve nebo woku a rozehevte na středně vysoký stupeň. Mezitím promíchejte rajčatovou omáčku, cukr, víno, sójovou omáčku, vodu a škrob na omáčku. Dejte stranou.

5. Do oleje vsypte špetičku mouky – jestli začne hned syčet a začnou se tvořit bublinky, je olej správně rozehrátý. Vyndejte ryby z marinády, obalte je v mouce, přebytek oklepejte a ryby hned smažte nejméně 5 minut z každé strany, až budou zlatohnědé. Odložte je na talíř a dejte do mírně vyhřáté trouby.

6. Většinu oleje z pánve odlijte, ponechte jen tenkou vrstvu. Do pánve vsypte nakrájený zázvor, cibuli, papričku, česnek a na vysokém stupni za stálého promíchávání smažte 2 minuty. Vlijte připravenou omáčku a dobře promíchejte. Uveďte do prudkého varu a dobře promíchejte. Vařte 2 minuty.

7. Při podávání nalijte na talíř vždy trochu omáčky, nvrch položte rybu a vše posypejte nakrájeným koriandrem, cibulkou nebo pažitkou.



1 Ve které nové kuchařské reality show můžete vidět Radka Kašpárka?

- A Hell's Kitchen
- B Prostřeno
- C Ano, šéfe!

2 Kde se natáčela pohádka Třetí princ?

- A v Krkonoších
- B v Adršpašských skalách
- C v Beskydech

3 Kdy poprvé vyjede nový spoj Baltic express?

- A 14. prosince 2024
- B 15. prosince 2024
- C 1. ledna 2025

4 Která polévka je součástí zimního menu ČD Restaurant?

- A kulajda
- B bramboračka
- C zelňačka

5 Jak se říká největší parní lokomotivě světa?

- A Big Boy
- B Jezevčík
- C Little Girl

6 Který článek v tomto čísle vás nejvíc zaujal?

Na tuto otázku je nutné odpovědět, její správnost se však neposuzuje.

Soutěžit můžete na
www.cdprovas.cz

Na webových stránkách vyplíte příslušný formulář a své odpovědi zadáte do **13. prosince 2024**. Nezapomeňte uvést svůj e-mailový kontakt nebo zpětnou adresu. Tři výherce odměníme poukázkami do obchodní sítě PONT v hodnotě 1 000 Kč. Další tři z vás obdrží Skupinovou víkendovou jízdenku ČD (ve verzi pro celou Českou republiku) v hodnotě 899 Kč.

Správné odpovědi z minulého čísla:

- 1 – v Praze a Brně
- 2 – v pražských Řepích
- 3 – 1 276
- 4 – přes 7 000 m²
- 5 – Náprstkovo muzeum



Listopadové soutěže

Soutěžili jste v minulém čísle ČD pro vás? Přesvědčte se, zda jste odpovídali správně.

Soutěž o voucher na snímek Prázdniny s Broučkem

Jakou barvu má karavan z filmu Prázdniny s Broučkem?

C červenou



Soutěž o produkty Crystalex

Tajenka zní:
... nic jiného než řetězec promeškaných příležitostí.



pont to go

Každý měsíc s námi můžete vyhrát poukázky PONT, Skupinovou víkendovou jízdenku ČD a další ceny.

ČD České dráhy
Moderně a spolehlivě

Přejeme Vám krásné Vánoce
a šťastný nový rok 2025



Milujeme vlaky. Zamilujte si je taky.

Pojed'te s námi.
www.cd.cz

 **České dráhy**
Moderně a spolehlivě

Pojed'te vlakem na adventní trhy

Čím dříve si jízdenku koupíte,
tím levnější bude.

Praha
–
Bratislava
od
400 Kč*

Pardubice
–
Katovice
od
335 Kč*

Brno
–
Vídeň
od
181 Kč*

* Ceny platné k 25. 11. 2024



Pojed'te s námi.
www.cd.cz/advent



České dráhy
Moderně a spolehlivě